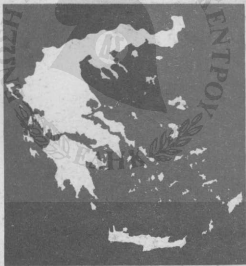

Η ΑΥΡΙΑΝΗ ΕΛΛΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1950

Η
ΑΥΡΙΑΝΗ ΕΛΛΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΟΥ ΚΟΜΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1950

ΣΟΦΟΚΛΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΥ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Από το 1936 μέχρι το 1945 το Κόμμα των Φιλελευθέρων δεν είχε την ευκαιρίαν να αναπτύξη καμμίαν πολιτικήν δράσιν, διότι η Δικτατορία της 4ης Αυγούστου κατά πρώτον και η έχθρική κατοχή κατόπιν είχαν καταπνίξει κάθε πολιτικήν ελευθερίαν εις τὸν τόπον μας. Εἰς τὰς πρώτας μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἐκλογάς τοῦ 1946 ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς μικρὰν μόνον κοινοβουλευτικὴν δύναμιν ἔδωκεν εἰς τὰς δύο πτέρυγας τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων. Τοῦτο ἀναμφισβητήτως ὀφείλεται εἰς ὠρισμένας γνωστὰς συκοφαντίας ἐπιτηδείας καλλιεργηθείσας ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους τῶν Φιλελευθέρων, καθὼς καὶ εἰς τὸ γεγονός ὅτι εἰς τὰ ἐκλογικὰ συνθήματα ἀνέμχθησαν, ὡς μὴ ὀφείλει, πολιτικὰ καὶ πολιτειακὰ θέματα. Ἴσως εἰς τὸ ἀποτέλεσμα αὐτεῖο νὰ συνετέλεσεν ἔν τινι μέτρῳ καὶ τὸ γεγονός ὅτι τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, συμπεῖς πρὸς τὰς ἰδίας του παραδόσεις εὐκρινείας καὶ ἀντικειμενικότητος, δὲν ὑπεσχέθη νὰ μεταβάλῃ διὰ μαγείας τὴν Ἑλλάδα εἰς ἐπίγειον Παράδεισον, καθ' ἣν στιγμὴν ὑπέθεσκον ἡ θύελλα τοῦ τρίτου γύρου. Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς δύναται σήμερον μόνος νὰ ἐκτιμῇ τὴν στάσιν αὐτὴν.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΝΙΚΗΝ

Τῆς μικρᾶς δυνάμεως, τὴν ὁποίαν τοῦ ἔδωκεν ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς διὰ τῆς ψήφου τοῦ 1946, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἔκαμε τὴν ἀρίστην δυνατὴν χρῆσιν. Ἠσκήσεν ἐν ἀρχῇ τὴν ἀντιπολιτεύσειν σύμφωνα μετὰ τὰς παραδόσεις τοῦ ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ἐθνικοῦ συμφέροντος, τῆς πολιτικῆς εὐθύτητος καὶ τῆς κοινοβουλευτικῆς εὐπρεπείας. Ὅτε δὲ βραδύτερον τὸ πλειοψηφοῦν Λαϊκὸν κόμμα πιεζόμενον ἀπὸ τὰς περιστάσεις ἐζήτησε τὴν σύμπραξιν τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὴν Κυβέρνησιν, ὑπέδειχθη δὲ καὶ ἀπὸ τοὺς ὑποστηρικτάς τῆς Ἑλλάδος ὅτι ἡ συμμετοχὴ τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἦτο ἀναγκαία διὰ τὴν ἀρτιωτέραν διεξαγωγὴν τοῦ ἀγώνος ἐσωτερικῶς καὶ ἐξωτερικῶς, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων προσέφερεν ἀνεκδοιάστως τὴν συνεργασίαν του, χωρὶς ὁρους καὶ χωρὶς παζαρεύματα. Τὴν προσέφερε μάλιστα πρὸς μεγάλην ζημίαν τῶν κομματικῶν συμφερόντων του, ζημίαν τὴν ὁποίαν καθεὶς κατανοεῖ καὶ τῆς ὁποίας τὸ Κόμμα εἶχε πλήρη ἐπίγνωσιν ἐκ τῶν προτέρων. Ἡ ἀντίληψις τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχηγοῦ τῶν Φιλελευθέρων Θεμιστοκλῆ Σοφοῦλη ἦτο ὅτι τὸ Κόμμα εἰσῆλθεν εἰς τὴν Κυβέρνησιν διὰ τὴν ἐθνικὴν ὑπόθεσιν τῆς καταστολῆς τῆς ἀνταρξίας, ἡ ὁποία ἐκυρίαρχει ὅλων τῶν ἔθλων καὶ συνεπῶς εἰς αὐτὴν καὶ μόνον ὀφείλει νὰ συγκεντρώσῃ τὴν προσπάθειάν του, ἀφήγων κατὰ μέρος πᾶσαν ἐπὶ τῶν λοιπῶν θεμάτων ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς συγκυβερνῶντας. Ἀλλὰ συμπτᾶτον εἰς τὴν Κυβέρνησιν μετὰ τὸ Λαϊκὸν Κόμμα, τὸ ὁποῖον ὁ λαὸς εἶχε κατὰ μεγάλην πλειοψηφίαν περιβάλει διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης του, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων δὲν ἦτο δυνατόν νὰ δώσῃ τὴν σφραγίδα τῶν ἰδικῶν του πολιτικῶν κατευθύνσεων εἰς τὴν ἐν γένει εἰσαίρησιν τῆς ἐξουσίας. Ἡτο τοῦτο καὶ ἐκ πραγματικῶν λόγων ἀνεπίτευκτον, διότι τὸ Λαϊκὸν Κόμμα, δικαιώματι πλειο-

μάτιστον καὶ ἀπόλυτον ἰσοπολιτείαν, χρηστότητα εἰς τὴν διαχείρισιν, δικαιοσύνην εἰς τὸν καταμερισμὸν τῶν θυσιῶν καὶ ἀπεριόριστον ἐκ μέρους τοῦ εἰσφορὰν μέθου καὶ αὐτοθυσίας.

ΤΙ ΠΙΣΤΕΥΟΜΕΝ ΣΗΜΕΡΟΝ ΩΣ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΙ

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἶναι πολιτικὸς Ὁργανισμὸς ἑθνοκρατικῶν Ἀρχῶν καὶ τάσεων. Τὸν Φιλελευθερισμὸν πρεσβεύει ὄχι ὡς ἔρμα στατικόν, ἀλλ' ὡς ἰδεολογίαν ἐξελισσομένην καὶ προσαρμοζομένην εἰς τὰς νεωτέρας πολιτικὰς καὶ κοινωνικὰς ἀντιλήψεις ὡς λελογισμένην σύνθεσιν τῆς ἐλευθερίας μετὰ τὴν δικαιοσύνην καὶ τὸν ἀνθρωπισμόν. Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἶναι κόμμα ρεαλιστικόν καὶ προσδετικόν καὶ στηρίζεται εἰς τὴν ἔκωσιν τῶν ζωτικῶν καὶ δημιουργικῶν δυνάμεων τῆς Χώρας.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἔχει ὡς βασικοὺς σκοποὺς τὴν προστασίαν τῆς τιμῆς καὶ ἀνεξαρτησίας τῆς Πατρίδος, τὴν φανατικὴν προσπάθεισιν τῶν ἐλευθεριῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ καὶ τὴν συστηματικὴν βελτίωσιν τοῦ βιωτικοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου. Διακηρύσσει συνάμα τὴν ἀσφάλειαν αὐτοῦ πίστιν εἰς τὰς ἠθικὰς ἀξίας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν κοινὸν γνώρισμα τῶν πεπολιτισμένων Λαῶν τοῦ κόσμου.

Συνεπῆς πρὸς τὴν δημοκρατικὴν αὐτοῦ ὑπόστασιν, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, θεωρεῖ ὡς βασικὸν κανόνα διὰ τὸν πολιτικὸν καὶ κοινωνικὸν βίον τῆς χώρας τὴν θέλησιν τῆς πλειοψηφίας. Εἶναι διὰ τοῦτο ἀντίθετον πρὸς πᾶν σύνθημα καὶ πᾶσαν τάσιν βιαιὰς ἐπιβολῆς πολιτικῶν συστημάτων ἢ πεποιθήσεων. Τιμῶ, σέβεται καὶ στηρίζει ἀνεπηφύλακτως τὸ σημερινόν καθεστὼς τῆς Βασιλευμένης Δημοκρατίας, ὡς καθιερωθὲν διὰ τῆς ἐλευθέρως ἐκδηλώσεως τῆς Λαϊκῆς θελήσεως.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἶναι ἀντίθετον πρὸς τὰ ὀλολικηρωτικὰ συστήματα οἰσθητέρας μορφῆς, ὅτινα θεωρεῖ ἀσυμβίβαστα μετὰ τὸν χαρακτῆρα καὶ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ Ἑλλήνος καὶ μετὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν διάρθρωσιν τῆς Χώρας. Πιστεύει εἰς τὰς ἀτομικὰς ἐκπαιδεύσεως τῶν Ἑλλήνων, ἡ ἀξία καὶ ἡ δύναμις τῶν ὁποίων ἔχουν καταδειχθῆ ἀπὸ τὴν μακραίωνα ἱστορίαν καὶ τὴν ἀσπράδλητον ζωτικότητα τῆς φυλῆς. Εἰς τὴν ἀξιοποίησιν τῶν ἱκανότητων αὐτῶν ἀποδίδει τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ὡς εἰς οὐσίωδη συντελεστὴν τῆς προόδου καὶ τῆς εὐημερίας τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Τὴν ἀξιοποίησιν ὅμας τῆς ἀτομικῆς πρωτοβουλίας ἐννοεῖ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῶν καθοριζομένων ἀπὸ τὸ ἔθνικόν συμφέρον ἀπ' ἐνὸς καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀνάγκην καὶ δικαιοσύνην ἀπ' ἑτέρου.

Ἡ θέσις τοῦ Κόμματος ἐναντι τῆς κομμουνιστικῆς προδοσίας καθορίζεται σαφῶς ἀπὸ τὴν μέχρι τοῦδε πολιτείαν του. Ἡ ὑπὸ τοῦ σημερινοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Σοφοκλῆ Βενιζέλου, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ναυάρχου Βούλγαρη ἀποφασιστικὴ πάταξις τῆς πρώτης ἐκδηλώσεως τῆς προδοσίας ἐν Μίση Ἀνατολῇ καὶ ἡ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Ἀρχηγοῦ Θεμιστοκλῆ Σοφοῦλη σθεναρὰ ἡγεσία τοῦ ἔθνικου κατὰ τῆς ἀνταρσίας συναγέρμου, καταλέγονται μετὰ τῶν κριτῶν συντελεστῶν τῆς ἀπαλλαγῆς τῆς Πατρίδος ἀπὸ τὴν λύμην τοῦ συμμορισμοῦ. Εἰς τὴν πολιτείαν αὐτὴν ἐμμένει ἀσάλευτα τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων καὶ θὰ συνεχίσῃ αὐτὴν

φηφίας, ἐκράτησε πάντοτε δι' ἑαυτὸ τὰς κλείδας τῆς Οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς, ὡς καὶ ὅλας τὰς ἀρμοδιότητας τὰς σχετικὰς μετὰ τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς Χώρας. Ὅτι ὅμως ἡ συμμετοχὴ τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὴν Κυβέρνησιν ἔσχεν ἀποφασιστικὴν ἐπίδρασιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν συντριβὴν τῆς ἀνταρσίας ἀφήνομεν μετ' ἀμπιστοσύνης εἰς τὸ ἀλάττητον κριτήριον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ νὰ ἀποφανθῇ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτει ὅτι οὔτε κατὰ τὴν λήγουσαν τετραετίαν ἐδόθη ἡ εὐκαιρία εἰς τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων νὰ συνεχίσῃ τὴν δημιουργικὴν πολιτείαν του, εἰς τὴν ὁποίαν τόσα ὀφείλουεν ἡ Ἑλλάς καὶ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς.

Ὑπερήφανον διὰ τὸ παρελθόν του καὶ μετ' ἀκλόνητον πίστιν πρὸς τὸ μέλλον του, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἀντιπαρέρχεται μετ' ἐπιφρόντησιν τὴν ἀπὸ τινος χρόνου ἐξαπολυθείσαν, καὶ μετ' ἀμφιδόλου εὐθύτητος μεθόδους διεξαγομένην, ἐκστρατείαν κατὰ τοῦ πολιτικοῦ κόσμου τῆς χώρας συνλήδην καὶ ἀδιακρίτως. Οἱ σκοποὶ καὶ οἱ πλόκαμοι τῆς ἐκστρατείας αὐτῆς εἰνε ἀρκετὰ διαφανεῖς, ὥστε οὐδεμίαν παρίσταται χρεὶς διαφωτίσεως ἐπὶ τοῦ προκειμένου τοῦ ἐγνωσμένης εὐφύας Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

ΚΑΛΟΥΜΕΝ ΤΟΝ ΛΑΟΝ ΕΙΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΝ ΑΝΟΡΘΩΣΕΩΣ

Ἡδὲ, ἐν ὅψει τῆς ἐπικειμένης ἀνανεώσεως τῆς Ἑθνικῆς Ἀντιπροσωπείας, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἐπιθυμεῖ νὰ καταστήσῃ γνωστὰς εἰς τὸν Λαὸν τὰς ἀρχάς, ἀπὸ τὰς ὁποίας αὐτὸ ἐμφορεῖται καὶ τὰς ἀντιλήψεις καὶ κατευθύνσεις του ἐπὶ τῶν κυρίων θεμάτων τῆς πολιτικῆς. Εἶναι ἀκόμη μακρὸς καὶ τραχὺς ὁ δρόμος τὸν ὁποῖον ἔχει νὰ διανύσῃ ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς μέχρις οὗτος ρῆθρος εἰς σχετικὴν ἀνάρρωσιν ἀπὸ τὰς παλαιετέρας καὶ ἐξαντλητικὰς θυσίας, τὰς ὁποίας ὑπέστη διὰ τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ καὶ τῶν ἄλλων δημοκρατικῶν λαῶν. Ἡ περίοδος, ἡ ὁποία ἀνοίγεται μετὰ τὴν καταστολὴν τῆς ἀνταρσίας, θὰ εἴναι καὶ αὕτη περίοδος θυσιῶν διὰ τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, μετὰ τὴν ἐναρξιν δὲ τῆς περιόδου αὐτῆς συμπίπτει καὶ ἡ γνωστοποίησις τῆς προθέσεως τῶν Συμμάχων νὰ θέσουν μετὰ βικτίαν τέρμα εἰς τὴν συμβολὴν των διὰ τὴν Ἑλληνικὴν ἀνασυγκρότησιν. Παρὰ ταῦτα, ἡ δεξιὴ εἰσχερσις τῶν μύσων, ἐπὶ τῶν ὁποίοις δυνάμεθα νὰ ὑπολογίζωμεν, μαζὶ μετὰ τὴν ἐγνωσμένην ἰκανότητα τῶν Ἑλλήνων, ἡμποροῦν ἀσφαλῶς νὰ ὀδηγήσουν τὴν Ἑλλάδα εἰς μίαν πολὺ καλλιτέραν οὔριον. Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, συνεπῶς πρὸς τὰς ἀρχάς του, δὲν ἐμφανίζεται ἐνώπιον τοῦ Λαοῦ μετὰ μεγαλορρημονας καὶ ἀνεδαφικὰς ὑποσχέσεις. Καλεῖ τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν εἰς μίαν νέαν καὶ σύντονον προσπάθειαν, τῆς ὁποίας τὴν φύσιν καὶ τὴν ἔκτασιν καθορίζουν τὰ ὑπάρχοντα μέσα ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ ἐπικρεμαμένη σύντομος, προδεσμία τῆς βοήθειας ἀφ' ἑτέρου. Πρὸ τῆς ἐπιπόνου ἀλλὰ δημιουργικῆς αὐτῆς προσπάθειας οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νὰ ὠροδῇ. Ἡ πολιτικὴ ὠριμότης καὶ ὁ πατριωτισμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀποτελοῦν ἀσφαλὲς ἑγγύησιν τῆς ἐπιτυχίας της. Αὐτῆς τῆς προσπάθειας τὴν ἡγεσίαν τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων φιλοδοξεῖ νὰ ἀναλάβῃ μετ' ἀκλόνητον πίστιν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, μετ' ἐλπίσιν καὶ ἐνθουσιασμόν, ὑποσχόμενον ὑπεράνω ὅλων ἡθικῶν πολιτικῶν, διοικήσιν ἀκα-

μέχρι πλήρους κατασφάλισως της Χώρας έσωτερικώς και έξωτερικώς, έν άρμονική συνεργασία μετά τών Ισχυρών συμπαραστατών μας. 'Από την άνωτέρω τοποθέτησιν του Κόμματος έναντι της άνταρσίας προσδιορίζεται και ή τηρηθησόμενη παρ' αύτου στάσις έναντι τών ήττηθέντων συμμοριτών. Καί τούς μέν πληνηθέντας έκ τούτων και δεκτικούς άναμορφώσεως θά καταβάλη πάσαν φροντίδα ίνα τούς αποδώσ η υγιείς και χρήσιμους εις την Πατρίδα και την κοινωνίαν, τούς δέ λοιπούς θά καταστήσ η άκινδύνους διά τών μέσων άτινα παρέχουσιν οί κείμενοι Νόμοι. Πρωταρχικόν πάντως κριτήριον εις την έφαρμογήν της πολιτικής αυτής πρέπει νά είναι ή ασφάλεια της Πατρίδος και ή γαλήνη της κοινωνίας.

Τό Κόμμα τών Φιλελευθέρων έχει έξ άλλων βαθείαν επίγνωσιν τών ύποχρεώσεων του συνόλου έναντι τών άγωνισθέντων διά την άνεξαρτησίαν και ελευθερίαν του 'Ελληνικού Λαού και τών ιδιαιτέρως δυσκιμασθέντων από την κομμουνιστικήν επίθεσιν πληθυσμών. Καθ' όσον της Πολιτείας και της Κοινωνίας θεωρεί την άφιέρωσιν όλων τών δυνατών μέσων προς ίκανοποίησιν τών δικαίων προσδοκιών του. 'Απόλυτος προτεραιότης θά δοθ η εις τόν έπανακαταρισμόν, την στέγασιν και τόν έφοδιασμόν διά τών άναγκαίων παραγωγικών μέσων τών πολιτών εκείνων, οί όποιοί άμεσώτερον επλήγησαν από τόν κομμουνιστικόν συμμαριτισμόν.

Τό Κόμμα τών Φιλελευθέρων πρεσβεύει ότι ή συμμαχική βοήθεια δίδεται εις την 'Ελλάδα όχι ως άπλή άρωγή προς δυσπραγούντα Λαόν, άλλ' ως συμμαχική συμβολή εις κοινόν άγώνα διά την ελευθερίαν και την δημοκρατίαν, εις τόν όποιον άγώνα ή 'Ελλάς εισέφερε την υπερτάτην και άνρετίμητον θυσίαν του αίματος και διά τόν όποιον ύπέστη άσυγκρίτους καταστροφάς. Διά τούτο πιστεύει ότι ό 'Ελληνικός Λαός, δεχόμενος μέ άμείωτον υπερηφάνειαν την βοήθειαν αυτήν, έχει συνάμα ήθικην εϋθύνην διά την καλλιτέραν δυνατήν χρησιμοποίησιν της. Χρηστή διαχείρισις καί όσον τό δυνατόν παραγωγικώτερα διάθεσις της βοηθείας είναι καθήκον τιμής διά τό Κόμμα τών Φιλελευθέρων. Τό Κόμμα τών Φιλελευθέρων θά επιδιώξη δι' όλων του τών δυνάμεων την συνέχισιν της βοηθείας πέραν του 1952 προς συμπλήρωσιν της άνασυγκροτήσεως. 'Ο 'Ελληνικός Λαός είναι βεβαίως πολύ υπερήφανος διά νά αποβάλ η εις την έπ' άόριστον συντήρησιν του από τούς Συμμάχους. Θά ήτο όμως άδικον ή βοήθεια διά την άνασυγκρότησιν νά σταματήσ η εις την 'Ελλάδα ταυτοχρόνως μέ την δοθήειαν προς τās άλλας χώρας, ενώ είνε γνωστόν ότι ή 'Ελλάς, προς μεγάλην ωφέλειαν όλων τών δημοκρατικών χωρών, επί δύο ολόκληρα έτη του Σχεδίου Μάρσαλ κατηνόλωσε τό μεγαλύτερον μέρος τών πόρων της εις την νικηφόρον υπεράσπισιν τών δημοκρατικών θεσμών και της 'Ελευθερίας.

Τό Κόμμα τών Φιλελευθέρων είναι πεπεισμένο ότι τελικώς θά επιτύχη την άναγνώρισιν τών τίτλων της 'Ελλάδος διά την συνέχισιν της βοηθείας προς άνασυγκρότησιν. 'Αναγκαία όμως τούτου προϋπόθεσις είναι ότι έν τώ μεταξύ ό 'Ελληνικός Λαός θά συμβόλ η ό ίδιος δι' όλων τών δυνάμεών του εις την άνασυγκρότησιν της Πατρίδος του και έτι θά έχ η νά επιδείξη πλήρη αξιοποίησιν της ήδη παρεχομένης βο-

ρείας. Είναι τούτο όχι μόνον ήθική υπόχρεωσις, αλλά και συμφέρον του Έλληνικού Λαού. Μετά την άπώκρουσιν της κομμουνιστικής επιθέσεως, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θεωρεῖ τὴν ἀνασυγκρότησιν ὡς τὴν κυρίαρχουσαν ὑπόθεσιν τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία ἀπαραίτητως θέον νὰ διέπῃ κάθε κυβερνητικὴν δραστηριότητα. Πρέπει νὰ καταστή κοιὴ συνείδησις κυβερνῶντων καὶ κυβερνωμένων ὅτι διὰ τῆς Ἀμερικανικῆς βοηθείας παρέχεται μοναδικὴ εὐκαιρία εἰς τὴν Ἑλλάδα νὰ παύσῃ φυτοζωήσῃ, ὅπως κατὰ τὸ παρελθόν, καὶ νὰ μεταπηδήσῃ διὰ μιᾶς εἰς οἰκονομικὰ ἐπίπεδα ἐξασφαλίζοντα οἰκονομικὴν βιοσιμότητα καὶ ἐθνικὴν εὐρωστίαν. Οὐδέποτε θὰ δυνηθῇ ἡ χώρα μας διὰ δουλεισμοῦ νὰ ἐκτελέσῃ τὰ βασικὰ ἐκεῖνα ἔργα, τὰ ὁποία πρόκειται νὰ ἐκτελεσθοῦν διὰ τῶν δωρεάν παρεχομένων σήμερον ἀμερικανικῶν κεφαλαίων. Ὁ ἀπετέλει βαρὺ ἄδικημα κατὰ τῆς Πατρίδος καὶ τῆς φυλῆς, ἐὰν ἡ ἑλπίς αὕτῃ ἐμστατοιοῦτο εἴτε ἐξ ἀδρανείας, εἴτε χάριν τῆς ἐπιδιώξεως μερικῶν καὶ προσκοίρων ὠφελιμάτων.

Ἀπὸ τὰς πρώτας φροντίδας τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων θὰ εἶναι ἡ ταχεία ἐπ'ἀνόδου τῆς Χώρας εἰς εἰρηνικὰς συνθήκας διαβιώσεως. Ἡ πολυμικὴ συγκρότησις, ἐπαχθῆς οἰκονομικῶς καὶ ἀνασχετικῇ πάσης προσόδου, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραταθῇ οὐδὲ στιγμὴν πέραν τοῦ ὁρίου ποὺ τάσσει ἡ ἀσφάλεια τῆς πολιτείας καὶ τῆς κοινωνίας. Συναρπὴς πρὸς τοῦτο εἶναι τὸ θέμα τῆς ἀποστρατεύσεως, διὰ τῆς ὁποίας θὰ ἀποδοθοῦν σημαντικαὶ δυνάμεις εἰς τὴν παραγωγικὴν λειτουργίαν. Εἰς τὴν ἀποστράτευσιν θὰ χωρήσωμεν μετὰ συνέσεως, ἐν ᾧ μέτρῳ εἶναι αὕτη δυνατὴ χωρὶς νὰ διακυβηθῇ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν αἱματηρῶν θυσιῶν τοῦ λαοῦ καὶ χωρὶς νὰ ἐκτεθῶν ἡ πολιτεία καὶ ἡ κοινωνία εἰς ἐπανάληψιν τῆς κομμουνιστικῆς ἐπιθέσεως. Ἐπὶ τοῦ παρόντος δὲ θὰ μεριμνήσωμεν ὅπως ἀπὸ τὴν οἰκονομίαν, τὴν προερχομένην ἀπὸ τὸν περιορισμὸν τῆς πολυμικῆς δαπάνης, παραγωγαστοιοθῇ ἡ ὁχύρωσις τῶν ἐπικαίρων σημείων τῶν συνόρων μας, τὰ ὁποία, παρὰ τὰς προειδοποιήσεις μας, δὲν ἔσπερξε νὰ βελτιώσῃ ἡ συνδιάρκεισις τῆς εἰρήνης.

Εἰς τὸν κύκλον τῶν μέτρων πρὸς πλήρη ἐπ'ἀνόδου εἰς τὴν εἰρήνην ἀνήκει καὶ ἡ ἄρσις τῶν περιορισμῶν τῶν συνταγματικῶν ἐλευθεριῶν τοῦ λαοῦ παντοῦ ὅπου οἱ περιορισμοὶ οὗτοι δὲν εἶναι ἀπαραίτητοι διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῆς Χώρας.

Βασικὸς σκοπὸς τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων εἶναι ἡ ἐμπέδωσις αὐστηρῶς ἀκομματίστου διοικήσεως καὶ ἡ ἐποκατάστασις πλήρους καὶ ἀνεπιλήπτου ἰσοπολιτείας ἐναντι ὅλων τῶν Ἑλλήνων. Πᾶσα παρέκκλισις ἐκ τῆς δημοκρατικῆς αὐτῆς ἀρχῆς καὶ πᾶσα αὐθαρεσία εἰς τὴν διοίκησιν, εἴτε ὀφειλομένη εἰς τὴν ἑξῆς τῶν ἀμυντικοῦ ὀργανισμοῦ, εἴτε καὶ εἰς κατάρχησιν τῶν περιστάσεων, θὰ ἀκριζωθῇ. Ἡ ἰσότης ἐναντι τοῦ Νόμου ὅλων τῶν πολιτῶν ἀνεξαρτήτως πολιτικῶν φρονημάτων εἶναι τὸ κύριον χαρακτηριστικὸν τοῦ ἐνομομενέου Κράτους. Τὰ ὄργανα τῆς τάξεως καὶ τῆς διοικήσεως ἐν γένει θὰ εἶναι ἐπεύθυνα διὰ τὴν αὐστηρὰν τήρησιν τῆς συνταγματικῆς αὐτῆς ἀρχῆς. Πᾶσα ἔννοια κομματικοῦ κράτους εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς Δημοκρατίας, ἡ δὲ Ἑλλὰς μόνον ὡς πραγματικῶς δημοκρατικὴ χώρα δύναται νὰ ζήσῃ εἰς τὴν χορείαν τῶν πεπολιτισμένων Ἐθνῶν.

Τὸν θεσμόν τῆς ἰδιοκτησίας, στενὸτατα συνφασμένον μὲ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν τοῦ Ἑλλήνος καὶ κατωχυρομένον ἤδη διὰ τοῦ Συντάγματος, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θεωρεῖ, ὑπὸ τὴν δημοκρατικὴν του μορφήν τῆς μικρᾶς ἰδιοκτησίας, ὡς παράγοντα προοδου καὶ πολιτισμοῦ συνάμα δὲ στοιχείον κοινωνικῆς σταθερότητος καὶ ἀτομικῆς ἐλευθερίας. Πολιτικὴ τοῦ Κόμματος εἶναι νὰ καταστήσῃ δι' ὅλων τῶν καταλλήλων μέτρων τὴν μικρὰν ἰδιοκτησίαν προσιτὴν εἰς τοὺς οἰκονομικῶς ἀσθενεστέρους καὶ διὰ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος τῆς στέγης. Τοῦτο μεταξὺ ἄλλων θὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῶν ὑφισταμένων ὀργανώσεων ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, διὰ τῆς συστάσεως νέων εἰδικῶν τοιοῦτων καὶ διὰ τοῦ καταλλήλου προσανατολισμοῦ τῆς Κτηματικῆς Τραπέζης, ἥτις ἔδον κατὰ πρῶτον λόγον νὰ εἶναι ἡ Τράπεζα τῆς λαϊκῆς κατοικίας. Εἶναι ἀπαραδεκτὸν διὰ περσολιτισμένην χώραν νὰ ἐξακολουθήσουν οἱ σήμερον παρπαρουμεῖσι ἀνρχρωματικοὶ ὅροι κατοικίας τῶν ἐργαζομένων. Σύνθημα ὅλων πρέπει νὰ γίνῃ «Στέγην εἰς τὴν ἀγρότην, Στέγην εἰς τὸν ἐργάτην».

ΕΘΝΟΣ ΕΙΡΗΝΙΚΟΝ, ΑΛΛΑ ΙΣΧΥΡΟΝ

Ἐν τῷ πλαισίῳ τῶν γενικῶν ἀρχῶν ἐκτίθεται κατωτέρω ἡ πολιτικὴ τοῦ Κόμματος εἰς τὰ κύρια θέματα τῆς Κυβερνητικῆς δραστηριότητος.

Εἰς τὸ κεφάλαιον τῶν Ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων ἡ πολιτικὴ τῶν Φιλελευθέρων διέπεται ἀπὸ σταθερὰς παραδόσεις τοῦ Κόμματος, ἡ ὅξια τῶν ὁπίων καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν κατεδείχθη καὶ σήμερον παραμένει ἀμείωτος.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἔχει ἀσπερὸς τῆς ὑἰᾶς τῆς διεθνούς συνεργασίας καὶ τῆς ὀργανώσεως τῆς Εἰρήνης.

Ἡ εἰς τοὺς κόλπους τοῦ Ὁργανισμοῦ τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν ἐκδηλωθεῖσα ἀντίδρασις, μακρὰν τοῦ νὰ κλονίσῃ τὴν πίστιν ἐπὶ τὸ ἔργον αὐτὸ, κατέδειξε ἐναργῶς τὴν ἠθικὴν δύναμιν καὶ τὴν χρησιμότητά του. Ἡ ἀντίδρασις ἐκείνη ἐπέσπευσε πράγματι τὴν ἐκ μέρους τῶν δημοκρατικῶν χωρῶν προσπάθειαν κατοχυρώσεως τῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι ἐθεμελιώθησαν διὰ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν. Τοιαυτοτρόπως ἀπὸ τὸν Ὁργανισμόν αὐτὸν ἐμμέσως ἐπήγαγαν καὶ τὸ ἔσγμα Τρούμαν καὶ τὸ Σχέδιον Μάρσαλ καὶ τὸ Ἀτλαντικὸν Σύμφωνον, τὰ ἑποῖα, μαζὶ μὲ τὴν ἠρωικὴν ἀμυναν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους κατὰ τῆς κομμουνιστικῆς ἐπιθέσεως, ἔσχον καταφανῶς σωτηρίαν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν τυχῶν τῶν ἐλευθέρων λαῶν.

Ἀπὸ τὴν πολιτικὴν αὐτήν, εὐρισκομένην ἀκόμη εἰς τὸ στάδιον ἀναπτύξεως ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν ἰσχυρῶν Συμμάχων, ἡ Ἑλλὰς ἀπεκδέχεται βεβαίως τὴν ὀριστικὴν κατοχύρωσιν καὶ τῆς ἰδικῆς τῆς ἀσφαλείας. Ἀλλὰ σκοπὸς τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων δὲν εἶναι νὰ ἐκλιπαρήσῃ πρὸς τοῦτο τὴν συγκαταδοτικὴν εἰσδοχὴν τῆς Ἑλλάδος εἰς ἓνα οἰονόηποτε συνασπισμὸν. Θὰ ἀκολουθήσῃ τὸ Κόμμα καὶ εἰς τὸ κεφάλαιον αὐτὸ ρεαλιστικὰς κατευθύνσεις, ἀποδίδον εἰς τὴν οὐσιαστικὴν ἐμπέδωσιν τῆς ἐξωτερικῆς ἀσφαλείας τῆς χώρας μας. Θὰ ἀποδῇ δὲ πρὸ παντὸς

εἰς τὴν ταχέαν καὶ πλήρη ἐσωτερικῶς ἀξιοποίησιν τῶν περιλάμπρων νικῶν τοῦ ἔθνους, διότι πιστεύει ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ εὐρωστία τῆς χώρας εἶναι ἀπαραίτητος προϋπόθεσις πάσης δραστηριότητος εἰς τὸν διεθνή στίβον.

Συνέπεια τῆς προσηλωσεώς της εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς διεθνούς συνεργασίας εἶνε ὅτι ἡ Ἑλλάς ἤσκησε πάντοτε καὶ θὰ ἀσκήσῃ καὶ εἰς τὸ μέλλον πολιτικὴν νομιμοφροσύνης ἐναντι τῶν διεθνῶν ὀργανισμῶν, εἰς τὴν ἀρμοδιότητα τῶν ὁποίων ὑπάγεται καὶ ἡ ἐπίλυσις τῶν διεθνῶν διαφορῶν της. Ἡ Ἑλλάς ἀποκρούει τὴν βίαν, εἴτε ἐμφανῆ εἴτε συγκαταλυμένην ὡς μέσον ἐξωτερικῶν ἐπιδιώξεων.

Ἡ Ἑλλάς οὐδαμῶν τρέφει ἐκ προκαταλήψεως ἐχθρότητα ἐναντι οἰασδήποτε τῶν χωρῶν τοῦ κόσμου. Εἶναι διὰ τοῦτο πρόθυμος νὰ ἀναπτύξῃ τὰς σχέσεις της πρὸς ὅλας τὰς χώρας ὑπὸ τὸν ἀπαράδωτον ὅρον τοῦ πλήρους καὶ ἀποδεδειγμένου σεβασμοῦ τῆς ἐλευθερίας της καὶ τῶν δημοκρατικῶν της θεσμῶν. Ἐναντι οὐδενὸς ἀνταλλάγματος θὰ ἐδέχετο νὰ καταστῇ ταπεινὸς δορυφόρος ἢ φέουδον οἰασδήποτε ἐπιρροῆς.

Ἐπίσης εἰρηνικὴ καὶ ἄδολος εἶναι ἡ πολιτεία τῆς Ἑλλάδος ἐναντι τῶν δορυφάνων γειτόνων της. Ἀλλ' ὑποστάσα τὴν συνδεδεασμένην ἐπίθεσιν τούτων, ἡ Ἑλλάς δὲν δύναται νὰ ὑπολογίσῃ εἰς τὰς σχέσεις καλῆς γειτονίας τὰς ὁποίας ἐπιθυμεῖ μετ' αὐτῶν, προτοῦ ἀποδειχθῇ ὅτι ἔγκατελείφθη πλήρως καὶ ὀριστικῶς ἀπὸ αὐτὰς ἡ κατὰ τῆς χώρας μας ἐξυφάνεσις συναμοσύας. Ἡ μακροθυμία καὶ ἡ πρὸς τὴν εἰρήνην ἀγάπη τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ δὲν εἶναι μόναι αὐταὶ ἀρκεταὶ διὰ νὰ ἐπαναφέρουν τὴν ὁμαλοσύνην. Ἡ χρησιμότης αὐτῆς πρέπει νὰ ἀποτελῇ συνείδησιν καὶ τῶν δύο μερῶν. Ἐφ' ὅσον δὲ περὶ τούτου δὲν ὑπάρχουν ἐπαρκεῖς ἐνδείξεις ἐπιβάλλεται εἰς ἡμᾶς ἀδιάλειπτος ἐγρήγορσις.

ΔΙΑ ΤΟΝ ΝΙΚΗΤΗΝ ΣΤΡΑΤΟΝ ΜΑΣ

Ἡ διατήρησις τῶν ἐνόπλων δυνάμεων εἰς ἐπίπεδον ἀνταποκρινόμενον πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις ἀσφαλείας τῆς χώρας ἀποτελεῖ οὐσιώδες κεφάλαιον τοῦ προγράμματος τῶν Φιλελευθέρων.

Αἱ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἀποφασιστικαὶ νίκαι τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ἰδιαιτέρως δὲ τοῦ Στρατοῦ, κατὰ τῆς ξενοδούλου ἀνταρσίας, ἀπεμάκρυναν τὸν ἐξ αὐτῆς κίνδυνον κατὰ τῆς ἀνεξαρτησίας καὶ ἀκεραιότητος τῆς χώρας. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπάρχουν εἰς τὰ ἐξάφθ των δορυφάνων μας γειτόνων χιλιάδες ἀνταρτῶν, ἐνεδρευόντων μετ' ὅπλα ἀνὰ χεῖρας, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐπαναπαυθῶμεν ἐπὶ τῶν νικῶν μας, τόσο μᾶλλον πού καὶ εἰς τὸν διεθνή στίβον ὁ μεταπολεμικὸς σάλος δὲν ἔχει ἀκόμη ἡρεμῆσει.

Συνεχίζοντες προοδευτικῶς τὴν ἀποστράτευσιν τῶν ὑπὸ τὰ ὅπλα ἀνδρῶν παλαιῶν κλάσεων καὶ ἀντικαθιστῶντες αὐτοὺς μερικῶς μὲ ἀνδρας τῶν νεωτέρων κλάσεων, θὰ ἐνεργήσωμεν ἐκ πλεοναλλήλου πλησίον τῶν Μεγάλων Συμμάχων μας διὰ τὴν παραχώρησιν πολεμικοῦ ὀπλοῦ συγχρονησμένου, ὥστε νὰ ἀναπληρωθῇ ἡ ἀριθμητικὴ ἐλάττωσις διὰ τοῦ ἠϋξημένου ὄγκου πυρὸς τῶν ὁποίων τὰ νέα ὅπλα ἐπιτρέπουν.

Διὰ τὸ Ναυτικὸν θὰ ἐπιζητήσωμεν ὅπως ἀπαλλαγῇ τοῦτο ἀπὸ μέ-
γαν ἀριθμὸν βοηθητικῶν πλοίων, ἡ διατήρησις τῶν ὁπλοίων ἤτο μέχρι
τοῦδε ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἀνταρσίας καὶ διὰ τὴν ἀ-
λείαν τῶν ναρκῶν, ἐπωφελοῦμενοι δὲ τῆς ἐκ τούτου ἐλαττώσεως τῶν δα-
πανῶν, θὰ ἐπιζητήσωμεν τὴν ποιοτικὴν βελτίωσιν τοῦ Στόλου διὰ τῆς
προσκτήσεως μικροῦ ἀριθμοῦ πραγματικῶν πολεμικῶν πλοίων.

Ἀνάλογος ποιοτικὴ βελτίωσις τοῦ πολεμικοῦ ὀλοκοῦ θὰ ἐπιζητηθῇ
καὶ εἰς τὴν Ἀεροπορίαν μας. Εἰς τὸ ὅπλον αὐτό, ἐνιαῖα καὶ συγχρο-
σμένη κατάρτισις καὶ πολεμικὴ πείρα τῶν ἵπταμένων στελεχῶν θ' ἀπο-
τελέσῃ τὴν βασικὴν γραμμὴν, ἐπανορθουμένης πάσης κατὰ τὸ παρελθόν
παρεκκλίσεως ἀπὸ αὐτὴν.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πολιτικὴν ἀεροπορίαν, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέ-
ρων, φιλοδοξεῖ νὰ ὀργανώσῃ αὐτὴν κατὰ τρόπον ὥστε ἡ Ἑλλάς, βοηθου-
μένη ἀπὸ τὸ Σχέδιον Μάρσαλ, νὰ ἀποδῇ ὁ κύριος παράγων τῶν διεθνῶν
ἐκστρώσεων συγκοινωνιῶν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου.

Ὡς πρὸς τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἀνωτάτης διοικήσεως τῶν ἐνόπλων δυ-
νάμεων θὰ ἐπιδιώξωμεν ὅπως διὰ φυσικῆς ἐξελίξεως καὶ καταλλήλου
προσπαράσκευής καταστῇ αὕτη ἐνιαῖα διὰ τὰς τρεῖς δυνάμεις Ξηρᾶς, Θα-
λάσσης καὶ Ἀέρος, ἐν πνεύματι ὅχι ὑποταγῆς τῆς μίαις αὐτῶν ὑπὸ τὴν
ἄλλην, ἀλλὰ ἀμοιβαίας κατανοήσεως τῶν ἀναγκῶν, τῶν δυνατοτήτων
καὶ τῶν περιορισμῶν ἐκάστης, ἀναλόγως τοῦ φυσικοῦ στοιχείου ὅπου
προορίζεται νὰ χρησιμοποιηθῇ. Οὕτω μόνον θὰ καταστῇ δυνατόν νὰ
προκύψῃ ὠφέλεια ἐκ τῆς ἐνότητος τῆς διοικήσεως.

Αἱ ἐνόπλιαι δυνάμεις τῆς χώρας, ἀναδειχθεῖσαι ἀξίαι τῆς Πατρί-
δος, πάντασθε μὲν, ἰδιαίτατα δὲ κατὰ τὴν σκληρὰν δοκιμασίαν τῆς τε-
λευταίας δεκαετίας, εἶναι καὶ ἀξίαι ὅλης τῆς στοργῆς καὶ τῆς μερίμνης
τῆς Πατρίδος. Στοιχειώδης εὐλάβεια πρὸς τὰς δάφνας των καὶ τὴν ὑ-
ψηλὴν των ἀποστολὴν ἐπιβάλλει τὴν αὐστηράν τήρησιν αὐτῶν μα-
κρὰν τῆς πολιτικῆς διαμάχης καὶ πάσης κομματικῆς ἐπιρροῆς. Τού-
του προϋπόθεσιν ἀποτελεῖ ἡ πλήρης κατοχύρωσις τῆς φυσιολογικῆς ἐ-
ξελίξεως τῶν στελεχῶν τῶν βάσει ποιοτικῶν καὶ ὑπηρεσιακῶν ἀποκλει-
στικῶς κριτηρίων. Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θὰ καταβάλῃ ἐξ ὅλου
πῦσιν προσπάθειαν ὅπως διὰ δραστικοῦ περιορισμοῦ τῶν δαπανῶν
καταστῇ δυνατὴ ἡ βελτίωσις τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς τοῦ ἐν ὑπηρεσίᾳ
προσωπικοῦ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, συμπεριλαμβανομένων τῶν Σωμά-
των Ἀσφαλείας.

Η ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Τὴν προσπάθειαν διαμορφώσεως τῆς Διοικήσεως βάσει κομματικῶν
ἀντιλήψεων καὶ κριτηρίων θεωρεῖ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων αὐτόχρη-
μα ὑπονομιτικὴν τῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ Κοινοβουλευτικοῦ Πολιτεύ-
ματος. Τοιαύτη Διοίκησις ἀποτελεῖ συγκαταλεγμένη καθιέρωσιν τοῦ συ-
στήματος τοῦ μονοκομματισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ τὸ κύριον χαρακτη-
ριστικὸν τῆς ἀπολυταρχίας καὶ τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ.

Σταθερά ἀρχή καὶ παράδοσις τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων εἶναι ἀντιθέτως ἡ προσπάθεια ὅπως δώσῃ εἰς τὴν χώραν διοικήσιν τιμίαν, χρηστήν καὶ ἀμερόληπτον, δικαίαν πρὸς ὅλους καὶ προσιτὴν εἰς ὅλους, μὲ μίαν λέξιν διοικήσιν ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, ἱσταμένην μακρὰν τῆς πολιτικῆς διαμάχης καὶ τῶν κομματικῶν ἀνταγωνισμῶν.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων πιστεύει ὅτι κατὰ κανόνα ἡ στάθμη τῆς διοικήσεως ἀναποκρίνεται εἰς τὸ ἐπίπεδον εἰς τὸ ὁποῖον ἱσταται ἡ Κυβέρνησις. Εἶναι διὰ τοῦτο πεπεισμένον ὅτι, περιβαλλόμενον διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης τοῦ Λαοῦ, θὰ ἐμφυσήσῃ νέον πνεῦμα εἰς τὴν Διοικήσιν καὶ ὅτι θὰ εὕρῃ αὐτὴν ἄξιον καὶ ἱκανὸν συμπαραστήτην τῆς ἀναμορφωτικῆς προσπάθειάς, τὴν ὁποίαν τὸ Κόμμα προτίθεται νὰ ἀναλάβῃ.

Βασικὸν καὶ ἐπείγον αἶτημα τῆς σημερινῆς Ἑλλάδος εἶναι ἡ διοικητικὴ ἀποκέντρωσις. Ἡ σημερινὴ συγκεντρωτικὴ ὀργάνωσις, ἡ ἐξαρτώσα τὴν θεραπείαν τῆς ἐλαχίστης ἐπαρχιακῆς ἀνάγκης ἀπὸ τὸ κέντρον, καὶ μάλιστα διὰ τοῦ κέντρου ἀπὸ τὸ Κόμμα, εἶναι αἰτία τῆς παρατηρουμένης διοικητικῆς χασμωδίας, τῆς διαιωνίσεως καὶ ἀποτελεσματώσεως τῶν ὑποθέσεων, τοῦ καθυστερημένου πολιτισμοῦ καὶ τοῦ μααραζώματος τῆς ἐπαρχίας καὶ τῆς ὑπαίθρου. Καὶ ἐνῶ δυσφοροῦμεν διὰ τὴν ὑδροκεφαλικὴν διαμόρφωσιν τοῦ Κέντρου, καλοῦμεν διὰ τοῦ συστήματος μας εἰς τὰς Ἀθήνας ὅλους δι' ὅλα, καὶ δι' αὐτὴν ἀκόμη τὴν ὑπόθεσιν τοῦ ἀρτεσιανοῦ φεάτος μίᾳ παραμεθορίου καμπούλεως.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἔκαμεν ἥδη τὸ πρῶτον βήμα τῆς ἀποκεντρώσεως διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως τοῦ συστήματος ἐπιλογῆς τῶν Νομαρχῶν οὕτως ὥστε νὰ μὴ ἀποτελοῦν πλέον αὐτοὶ ὄργανα τοῦ διορίζοντος κόμματος. Εἰς τοὺς Νομάρχας θὰ δοθούν ὅλας αἱ ἀπαραίτητοι ἀρμοδιότητες διὰ νὰ διοικήσουν πράγματι τὴν ἑλληνικὴν ἐπαρχίαν, λύοντες τὰ τοπικὰ προβλήματα βάσει γενικῶν μόνον ὁδηγίων τοῦ Κέντρου. Ἡ μεταρρυθμῖσις θὰ προχωρήσῃ εἰς τὴν ἀποκέντρωσιν τοῦ δευτέρου βαθμοῦ. Ἐπὶ κεφαλῇς ὁμάδων νομῶν, προσδιοριζομένων ἀπὸ γεωγραφικοὺς, συγκοινωνιακοὺς καὶ οἰκονομικοὺς ὁρους, θὰ τεθοῦν ἀκομμάτιστοι προϊστάμενοι διὰ νὰ συντονίζωσιν τὴν δρᾶσιν τῶν Νομαρχῶν σύμφωνα μὲ τὰς κατευθύνσεις τοῦ Κέντρου καὶ τὰς ἐπιδιώξεις τοῦ πληθυσμοῦ. Τὴν ἀποκέντρωσιν θὰ προωθήσῃ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων καὶ εἰς τὸν οἰκονομικὸν τομέα, οὕτως ὥστε νὰ καταστή δυνατὴ ἡ ἐγκαιρὸς καὶ ὀρθολογιστικὴ διάθεσις τῶν ὑπὲρ τῆς ἐπαρχίας προωρισμένων πιστώσεων.

Ἐξ ἄλλου τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θὰ ἐφαρμόσῃ πλήρως καὶ θὰ ἀναπτύξῃ τὸν θεσμόν τῆς αὐτοδιοικήσεως πρῶτον καὶ δευτέρου βαθμοῦ οὕτως ὥστε οἱ πολῖται νὰ διαχειρίζονται πράγματι ἀπ' εὐθείας τὰς τοπικὰς ὑποθέσεις των. Ὅλα τὰ κοινοτικὰ καὶ δημοτικὰ συμβούλια θὰ προέρχωνται ἀπὸ ἐλευθέρως ἐλεγγῶς, θὰ τεθῇ δὲ ἀμέσως ἔρμα εἰς τὴν κυβερνητικὴν ἐπέμβασιν εἰς τὰ τῆς αὐτοδιοικήσεως.

Τέλος, ἀναπόσπαστον μέρος τῆς μερίμνης διὰ τὴν διοικήσιν τῆς χώρας ἐβέβηκε πάντοτε καὶ θεωρεῖ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον τῆς Πολιτείας διὰ τὸν ὑπαλλήλικὸν κόσμον. Πρωτοστατήσαν εἰς τὴν σύνταξιν καὶ δημοσίευσιν τοῦ Κώδικος τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων, θὰ ἐφαρμόσῃ αὐτὸν πιστῶς καὶ ἀντικειμενικῶς

καί θά ὑπερασπίσῃ τήν Διοίκησιν ἐναντίον πάσης βλαβερᾶς ἀναμίξεως εἰς αὐτήν. Οἱ ἐφαρμοσθεὶς σταθερῶς τήν ἀρχὴν τῆς ἐπιλογῆς τῶν στελεχῶν βάσει προσόντων, διὰ διαγωνισμοῦ, καὶ θά μεριμνήσῃ διὰ τὴν ὁμοιογένειαν καὶ ἀρτίαν ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων. Θά διευρύνῃ τὸ σύστημα τῆς μετεκπαιδεύσεως, ἡ ὁποία θά πλουτίσῃ τοὺς ὑπαλλήλους μὲ νέας γνώσεις καὶ πρῶτοντον κύρος, καὶ θά ἐπεκτείνῃ τὸ ἐνδιαφέρον του δι' αὐτοὺς πέραν τῆς ὑπηρεσιακῆς των σταδιοδρομίας μὲ σκοπὸν νὰ βελτιώσῃ οἰκονομικῶς τὴν θέσιν των.

Παραλλήλως ἀποβλέπει τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὴν κατοχύρωσιν τῆς θέσεως τῶν Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ὑπαλλήλων, κατ' ἀναλογίαν τῶν διὰ τοῦς Δημοσίους Ὑπαλλήλους ἰσχυόντων, καὶ ἐιδικώτερον θά μεριμνήσῃ διὰ τὴν ἐξασφάλισιν εἰς αὐτοὺς μονιμότητος, συντήξεως καὶ κοινωνικῆς ἀσφαλείσεως.

ΝΑ ΑΥΞΗΣΟΜΕΝ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗΝ

Τὸ χαρακτηριστικὸν τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας εἶνε τὸ χαμηλὸν κατὰ κάποιον εἰσόδημα, ἡ ὑποαπασχόλησις τοῦ πληθυσμοῦ καὶ ἡ μεγάλη ἀστάθεια τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν.

Ἡδὴ πρὸ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου καταστροφῶν τὸ εἰσόδημα εἰς πολλὰς περιφερείας καὶ εἰς εὐρυτάτας τάξεις, ἤτο κάτω τοῦ ἀνεκτοῦ ὅριου συντηρήσεως.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἐμφερᾶται ἀπὸ τὴν ἀρχὴν τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης καὶ πιστεύει εἰς τὴν ἀνάγκην δικαιοτέρας κατανομῆς τοῦ εἰσοδήματος ὡς εἰς βασικὸν αἷτημα πάσης δημοκρατικῆς ὀργανωμένης πολιτείας, θά ἐπιδιώξῃ δε τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς εἰς ὠρυντέραν κλίμακα. Θ' ἀπετέλει ἐν τούτοις φεινάκην εἰς μίαν οἰκονομικῶς ἀνεξέλικτον καὶ ὑποανεπτυγμένην χώραν νὰ πιστεύεται ὅτι προάγεται οὐσιωδῶς τὸ βιωτικὸν ἐπίπεδον τοῦ λαοῦ διὰ μόνης τῆς δικαίας κατανομῆς τῆς ὑπαρχούσης ἀβιλότητος. Ἀπαραίτητος προϋποθέσεις διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ εἶναι ἡ αὐξησις τοῦ εἰσοδήματος καὶ ἡ ἐξασφάλισις πλήρους ἀπασχολήσεως δι' ὅλους τοὺς πολίτας.

Εἶναι γνωστὸν ὅτι τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἐπὶ Ἀρχηγίας τοῦ μεγάλου ἰδρυτοῦ του Ἐλευθερίου Βενιζέλου ἔταμε τὴν πολιτικὴν τῆς αὐξήσεως τοῦ εἰσοδήματος διὰ τῆς ἀξιοπολήσεως τοῦ ἀνεκμεταλλεύτου πλοῦτος τῆς Χώρας. Ἐθεσε δὲ τούτο ὡς ἄξονα τῆς οἰκονομικῆς του πολιτικῆς εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἄλλοι ἐχαρακτήρισαν τὰς βλέψεις ἐκεῖνας ὡς οἰκονομικὸν ρωμαντισμόν. Εἶναι σήμερον πολλαπλασία ἡ πίστις τοῦ Κόμματος εἰς τὰς ἀντιλήψεις αὐτάς, μετὰ τὴν παληγορικὴν ἐκ τῶν πραγμάτων δικαίωσιν των. Πέραν τούτου ἡ πολιτικὴ αὐτὴ καθίσταται σήμερον ἐπιτακτικὴ καὶ ἀκρως ἐπείγουσα ὡς ἐκ τῆς ἀνάγκης νὰ ἐξασφαλισθῇ ἀπασχόλησις διὰ τὰς χιλιάδας τῶν στρατευμένων Ἑλλήνων αἵτινες πρόκειται νὰ ἀποδοθῶν εἰς τὴν παραγωγικὴν λειτουργίαν. Δὲν πρόκειται μόνον περὶ ἡθικοῦ καθήκοντος τῆς πολιτείας, ἀλλὰ καὶ περὶ στοιχειώδους οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀνάγκης.

Ὁ διττός αὐτὸς σκοπὸς τῆς αὐξήσεως τοῦ εἰσοδήματος καὶ τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως τῶν Ἑλλήνων θὰ ἐπιδιωχθῇ διὰ τῶν ἑξῆς:

1) Ὁλοκλήρωσις τοῦ καταρτισθέντος προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως, προπαρασκευαστικῶν μεγάλων ἔργων ἀξιοποιήσεως τοῦ φυσικοῦ πλούτου τῆς Χώρας, ὅπως τὰ ὑδροηλεκτρικά, τὰ ἀρδευτικά, τὰ ἔργα ἐγγειοβελτιώσεως καὶ τὰ ὀρυκτικά. Παράλληλος ἵδρυσις νέων βασικῶν βιομηχανιῶν πρὸς ἐκμετάλλευσιν τῶν ἐγχωρίων πρώτων ὑλῶν. Καὶ αὐτὰ μὲν προβλέπονται καὶ σήμερον εἰς τὰ σχέδια τῆς ἀνασυγκροτήσεως, ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον ὑπόσχεται καὶ θὰ πραγματοποιήσῃ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἶναι ἡ ἀμεσὸς μετάδοσις ἀπὸ τὴν λιμνάζουσιν κατὰστασιν τῶν προγραμμάτων εἰς τὸ στάδιον τῶν γοργῶν ἐκτελέσεων. Τὸ γενικὸν αἷτημα σήμερον εἶναι: «Ἔργα καὶ ὄχι πλέον συμβουλία». Θὰ τεθῇ πραγματικὸς συντονισμὸς εἰς τὴν ἔσιν τῆς σήμερον παρατηρουμένης χασμωδίας.

2) Ἐπιδίωξις τῆς συνεχίσεως εἰς τὸν ἀναγκαῖον βαθμὸν τῆς Ἀμερικανικῆς βοήθειας ὅπως ἤδη ἐξετέθη.

3) Σύντονος καὶ συστηματικὴ ἀνάπτυξις τοῦ Τουρισμοῦ. Ἡ Ἑλὰς, πλουσιοπάρῳχος πετροκισμένη ὑπὸ τουριστικὴν ἔξοφιν, ἐλάχιστα ἔχει ἐπιτελέσει πρὸς ἀξιοποίησιν τοῦ πλούτου αὐτοῦ. Πρόκειται ἐν τούτοις περὶ πηγῆς ἡ ὁποία διὰ πλήρους ἐκμεταλλεύσεως θ' ἀποδῇ σπουδαίως παράγων οἰκονομικῆς ἰσορροπίας διὰ τὴν χώραν.

4) Κινητοποίησις τῆς ἰδιωτικῆς ἀποταμιεύσεως καὶ προσανατολισμὸς αὐτῆς πρὸς παραγωγικὰς τοποθετήσεις. Τοῦτο θὰ ἐπιτευχθῇ ὄχι μόνον διὰ τῆς δημιουργίας ἐν γένει ὀρων εἰρήνης, ἀσφαλείας καὶ οἰκονομικῆς σταθερότητος, ἀλλὰ καὶ δι' εἰδικῶν νομοθετικῶν μέτρων εὐνοούντων τὰς παραγωγικὰς τοποθετήσεις.

5) Τεχνικὴ μόρφωσις καὶ προαγωγή τῆς τεχνικῆς ἱκανότητος τοῦ ἐργαζομένου πληθυσμοῦ. Ἡ εὐρύτερα ἀξιοποίησις τῆς ἐργατικῆς δυνάμεως καὶ αὕτη ἀκόμη ἡ ἀπόδοσις τῶν παραγωγικῶν ἔργων ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ ποιοτικοῦ ἐπιπέδου τῆς ἐργασίας. Τοῦτο εἶναι σήμερον χαμηλὸν εἰς ὠρισμένους κλάδους, παρὰ τὴν ἐμφυτον δεξιότητι τοῦ Ἑλλήνου.

6) Ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῆς γενικωτέρας διοικητικῆς μεταρρυθμίσεως, ἀναδιοργανώσις τῆς οἰκονομικῆς διοικήσεως, ἡ ὁποία ἔχει ὑποστῇ φθορὰν ἐκ τοῦ μακροχρονίου πολέμου καὶ τῆς γενικωτέρας καταστάσεως.

7) Προϋποθέσεις τῆς ἐπιτυχίας οἰουδήποτε οἰκονομικοῦ προγράμματος εἶναι ἡ ἐξασφάλις οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς σταθερότητος, πρῶτον δὲ πρὸς αὐτὴν θῆμα εἶναι ἡ ἰσοσκελίς τοῦ προϋπολογισμοῦ. Αὕτη νοεῖται οὐχὶ ὡς κενὸν γράμμα, ἀλλ' ὡς βασικὸν ἀξίωμα, διότι ἐλλειμματικὸς προϋπολογισμὸς σημαίνει ἀστάθειαν τοῦ νομίσματος, οἰαδήποτε δὲ φορολογία εἶναι καλλιτέρα τῆς πληθωρικῆς κυκλοφορίας. Ἐφ' ὅσον ἐξακολουθοῦν αἱ ἀναπότρεπτοι ἐκτακτοὶ δαπάναι τοῦ Κράτους, τὸ πρόβλημα τῆς ἰσοσκελίσεως τοῦ προϋπολογισμοῦ θὰ παραμείνῃ ὀξύ, τὸ δὲ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἀποδίδει εἰς τὴν κάλυσιν

τῶν ἐκτάκτων δαπανῶν ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τῆς ἐπιρρίψεως τοῦ σχετικοῦ φορολογικοῦ βάρους ἐπὶ τῶν μεγαλυτέρων εἰσοδημάτων, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς περικοπῆς ὧλων τῶν περιττῶν δαπανῶν καὶ κάθε εἵδους σπατάλης, οὕτως ὥστε νὰ ἀποφευχθῇ κατὰ τὸ δυνατόν ἡ χρησιμοποίησις χρημάτων τῆς ἀνασυγκροτήσεως διὰ τὴν ἰσοζύγισιν τοῦ προϋπολογισμοῦ.

8) Φορολογικὴ μεταρρύθμισις μὲ δύο βασικὰς κατευθύνσεις: α) Προσθετικῶς ἐντονωτέρα φορολόγησις τῶν μεγαλυτέρων εἰσοδημάτων, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ καὶ μίαν ἐμμεσον μορφήν ἀντιδανεισμῆς τοῦ εἰσοδήματος. β) Βαθμισθῆς μετὰθεσις τοῦ φορολογικοῦ βάρους ἀπὸ τοὺς ἐμμεσους φόρους, οἱ ὁποῖοι πληττοῦν περισσώτερον τὰς λαϊκὰς τάξεις, εἰς τοὺς ἀμέσους, οἱ ὁποῖοι ἀνταποκρίνονται εἰς τὸ αἶτημα τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης. Δὲν ἀρκεῖ ὅμως πρὸς τοῦτο μίᾳ φορολογικῇ μεταρρύθμισις ἐσὶν χαρτί. Πρέπει αὕτη νὰ ἐξασφαλισθῇ καὶ θὰ ἐξασφαλισθῇ ἐξ ὀλοκλήρου εἰς τὴν πραγματικότητα. Ἐπίσης, προτοῦ ἀποφασίσῃ κανεὶς μίαν αὐξησιν τῆς φορολογίας πρέπει νὰ εἶναι βέβαιος ὅτι οἱ ἤδη ἐπιβεβλημένοι φόροι, καίτοι ἐξ ὀλοκλήρου εἰσπραττόμενοι δὲν ἐξαρκούν, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν συμβαίνει σήμερον. Σήμερον πολλὰ τῶν μεγαλυτέρων εἰσοδημάτων διαφεύγουν τὴν φορολογίαν. Ἡ διαφυγὴ αὕτη, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα μιᾶς ἐνόχου εὐνοίας, οφείλεται ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὴν ἐλλιπῇ φοροτεχνικῇ ὀργάνωσιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ εἰς τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὴν Κατοχήν καὶ μετὰ τὴν Ἀπελευθέρωσιν ἐνεφανίσθησαν νέοι ἐπιχειρηματῆαι οἱ ὁποῖοι κατορθώνουν νὰ ἀποκρύπτουν τὰ φορολογικὰ των τεκμήρια. Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων δὲ πατάξῃ αὐστηρῶς τὴν ἀντιλαϊκὴν αὐτὴν κατάστασιν, διὰ τῆς ὁποίας εὐνοοῦνται σκανδαλωδῶς οἱ ὀλίγοι εἰς βάρος τῶν πολλῶν. Ἐξ ἄλλου, δὲν ἀρκεῖ νὰ ἐπιβιάζωμεν ἕνα ἄμεσον φόρον, ἀλλὰ πρέπει νὰ φροντίσωμεν ὥστε ὁ φόρος αὐτὸς νὰ παραμείνῃ πράγματι ἄμεσος. Σήμερον μὲγα μέρος τῶν ἀμέσων φόρων μεταβιβάζονται εἰς τοὺς καταναλωτὰς καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον πληττοῦν καὶ αὐτοί, ὅπως οἱ ἐμμεσοί, τὰς ἀπορωτέρας τάξεις. Πρὸς παρεμπόδισιν τοῦ ἀντικοινωνικοῦ τούτου φαινομένου δὲν ἀρκούν τὰ ἀγορασμικὰ μέτρα. Ἐκ παραλλήλου πρὸς τὴν βελτίωσιν τοῦ ἀγορασμικοῦ συστήματος, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θὰ ἐφαρμόσῃ μέτρα ἀποτελεσματικὰ ὥστε οἱ ἄμεσοι φόροι ὄχι μόνον νὰ καταβάλλωνται χωρὶς διαφυγὰς, ἀλλὰ καὶ νὰ καταβάλλωνται ἀπὸ ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους ὁ νόμος τοὺς ἐπιβάλλει, χωρὶς μεταβίβασιν εἰς τοὺς ὧμους τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενωτέρων. Μὲ μίαν λέξιν ἡ πολιτικὴ τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων εἶναι: Ἄμεσοι φόροι, ἄμεσοι φόροι χωρὶς διαφυγὴν, ἄμεσοι φόροι χωρὶς μεταβίβασιν.

9) Δεδομένου ὅτι ὁ ὑψηλὸς φόρος εἶναι πολλὰκις ἀνασταλτικὸς τῶν παραγωγικῶν ἐπενδύσεων, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, ἀποδιέπον εἰς τὴν πάσῃ θυσίᾳ προώθησιν τῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ ἀνάπτυξιν τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας, προτίθεται νὰ ἐφαρμόσῃ ἡλαττωμένα φορολογικὰ ποσοστὰ εἰς τὰ εἰσοδήματα τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ἀποδεικνυμένως τὰ χρησιμοποιοῦν εἰς νέας παραγωγικὰς ἐπενδύσεις.

10) Άρσις τῆς φορολογικῆς ἀβεβαιότητος ἡ ὁποία χαρακτηρίζει ὀλόκληρον τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον. Ἡ ἐφαρμοσθεῖσα ἐπανειλημμένως φορολογικὴ ἀνδρομικότης, ἡ ἐπιβολὴ παντοίων εἰσφορῶν καὶ ἐκτάκτων φόρων συνετέλεσαν εἰς τὴν δημιουργίαν δυσπιστίας καὶ ἀβεβαιότητος εἰς τοὺς ἐπιχειρηματίας, ἡ ὁποία ἐπέτεινε τὴν καὶ ἐξ ἄλλων λόγων ὑφισταμένην διστακτικότητα.

Τέλος ἡ Ἑλλάς, χώρα σκληρῶς δοκιμασθεῖσα καὶ ἀγωνιζομένη νὰ ἐπανεῦρῃ σχετικὴν οἰκονομικὴν εὐρυθμίαν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐπιτρέψῃ εἰς ἑαυτὴν οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην διοικητικὴν πολυτέλειαν. Πᾶσα οἰκονομικὴ προσπάθεια πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἀπὸ αὐστηρὰν περισυλλογὴν εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν δημοσιονομικῶν πόρων. Ἡ ἀπλοποιήσις τῆς διοικήσεως, διευκολυνόμενη σημαντικῶς ἀπὸ τὴν διοικητικὴν ἀποκέντρωσιν καὶ τὴν αὐτοδιοίκησιν, θὰ εἶναι ἐκ τῶν πρώτων μελημάτων τοῦ Κόμματος. Τὰ Ὑπουργεῖα θὰ συγχωνευθοῦν κατὰ τρόπον ὀρθολογιστικόν καὶ θὰ περιορισθοῦν εἰς τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

Φόρος σημαίνει ἰδρώτα τοῦ ἐργαζομένου λαοῦ καὶ ἡ τιμίᾳ διαχείρισις αὐτοῦ ἀποτελεῖ ἱερὰν ὑποχρέωσιν τῶν διαχειριζομένων. Ἡ ἄστοργος σπατάλη τῶν δημοσίων πόρων, ἀποτελουμένων ἀπὸ εἰσφορὰς τῶν φορολογουμένων, θὰ κατασταλῇ ἀμέσως καὶ ἐξ ὀλοκλήρου.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων πιστεύει ὅτι ἡ ἀναμόρφωσις τῆς φορολογίας, τὴν ὁποίαν προτίθεται νὰ πραγματοποιήσῃ καὶ ἡ δικαία καὶ ὀλοκληρωτικὴ ἐφαρμογὴ τῆς εἶνε ἱκαναὶ νὰ ἐπιτελέσουν τὸν φορολογικὸν σκοπὸν, τῶσον τὸν ταμειωτικὸν ὅσον καὶ τὸν κοινωνικόν.

ΚΑΙ ΝΑ ΣΤΕΡΕΩΣΩΜΕ ΤΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

Ἡ σταθερότης τοῦ νομίσματος ἀποτελεῖ τὸν ἀκρογωνναῖον λίθον τῆς οἰκονομικῆς ἰσορροπίας καὶ τῆς ἀνασυγκροτήσεως. Ἐκτὸς τῆς ἰδίας αὐτοῦ σταθερότητος, οὐδὲν ἄλλο μέτρον ἡ διαβεβαιώσις εἶναι ἱκανὴ νὰ ἐμπνεύσῃ τὴν ἀναγκαίαν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸ νόμισμα. Ἡ σταθερότης αὕτη θὰ ἐξασφαλισθῇ:

α) Διὰ τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθεισῶν δημοσιονομικῶν ἀρχῶν.

β) Διὰ ληλογισμένης πιστωτικῆς πολιτικῆς. Αὕτη συνίσταται εἰς τὴν ἀσκήσιν συγκεντρωτικοῦ ἐλέγχου τῆς πίστεως διὰ δάνεια ἀνεν ὀρισμένου ποσοῦ, οὕτως ὥστε τὰ πιστωτικὰ κεφάλαια νὰ διοχετεύωνται, βάσει ἀντικειμενικῶν καὶ ὄχι προσωπικῶν καὶ κομματικῶν κριτηρίων, ἐκεῖ ὅπου θὰ εὐρουν τὴν κοινωνικῶς παραγωγικότεραν χρησιμοποίησιν. Τοῦτου ἐξασφαλιζομένου, καθίσταται δυνατὴ ἡ εὐρύτερα διάθεσις πιστωτικῶν κεφαλαίων, δεδομένου ὅτι τὸ ἐκδιδόμενον χρήμα ἐφ' ὅσον δημιουργεῖ νέον προϊόν, δὲν εἶναι πλεθωρικόν.

γ) Διὰ τῆς κινητοποιήσεως τῆς χρηματαγορᾶς, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ συντελέσουν ἡ δημιουργία προϋποθέσεων ἐλευθερίας κινήσεως τοῦ χρήματος καὶ ἡ ἐξασφάλισις τῶν καταθέσεων.

δ) Διὰ τοῦ ὑποδιδασμοῦ τοῦ τόκου, ὃ ὁποῖος σήμερον λόγῳ τοῦ

μεγάλου του ζρους αποτελεί σοβαράν συνειδήσιν αδήλωτος του κόστους παραγωγής και ύφωσης του τιμολογισμού.

Ἡ σταθερότης τοῦ νομίσματος δὲν ἐξαρτάται μόνον ἀπὸ τὴν ποσοτικὴν χαλινωγὴν τοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὸν ἐπαρκὴ ἐφοδιασμὸν τῆς ἀγορᾶς δι' ἐμπορευμάτων. Θὰ ἐπιδικωθῇ συνεπῶς συστηματικὴ καὶ ρυθμικὴ εἰσαγωγὴ εἰς ἐπαρκεῖς ποσότητες εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, ὥστε νὰ μὴν ὑπάρξῃ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς αὐτῆς αἰτιον ὑφώσεως τῶν τιμῶν.

Ἡ σταθερὰ ἐσωτερικὴ ἀξία τοῦ νομίσματος ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς σταθερότητος τῆς ἐξωτερικῆς τοῦ ἀξίας ἐφ' ὅσον καὶ οἱ λοιποὶ παράγοντες οἱ ὅποιοι τὴν προσδιορίζουν θὰ πραγματοποιηθοῦν διὰ τῆς κατωτέρω οἰκονομικῆς πολιτικῆς.

ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΧΩΡΙΟ

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων τὸ ὁποῖον ἀπὸ δεκαετηρίδων συστηματικῶς ἐργάζεται διὰ τὴν ἐν γένει ἐπικράτησιν τῶν δημοκρατικῶν ἀρχῶν, ἐμπνέεται καὶ καθοδηγεῖται ἀπὸ αὐτάς καὶ εἰς τὴν ἀγροτικὴν τοῦ πολιτικῆν.

Ἡ Γεωργία ἀποτελεῖ ἀναμφισβητήτως τὴν βάσιν τῆς ὅλης Ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ λόγῳ τῆς μεγαλυτέρας ἀξίας τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς καὶ λόγῳ τῆς ἀριθμητικῆς ὑπερχειρίας τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ. Ἀπὸ αὐτὴν ἐξαρτάται κατὰ μέγιστον μέρος τὸσον πὺ ἐμπορίου, ὅσον καὶ ἡ Βιομηχανία καὶ Βιοτεχνία.

Παρὰ ταῦτα ἡ ἐργασία τῶν γεωργῶν δὲν ἀμείβεται ἐπαρκῶς οὐδὲ σταθερῶς. Κυριώτερα αἰτία τοῦ φαινομένου αὐτοῦ εἶναι ὁ ἀνεπαρκὴς κλήρος, τὸ ἀνυδρον τοῦ ἐδάφους, ἡ ἔλλειψις ἐπαρκῶν παραγωγικῶν μέσων καὶ συγχρονισμένης μορφώσεως τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ, ἡ ἐκ παντοίων λόγων δυσανάλογος ἐπιδάρυνσις τῆς παραγωγῆς, αἱ ἀτελεῖς συγκοινωνίαι καὶ ἔλλαι συνδέειαι τοῦ ἐμπορίου, αἱ ὁποῖαι ἐνίστιε καθίστανον τοὺς ἀγρότας ὑποχειρίους τῶν ἐπιχειρηματιῶν.

Ἐξ ὅλων αὐτῶν τῶν λόγων ὁ ἀγροτικὸς κόσμος κατατρώχεται: μονίμως σχεδὸν ἀπὸ οἰκονομικὴν στενωρίαν, ἀσχέτως δὲ μὲ τὴν πώσιν τῶν τιμῶν τῶν γεωργικῶν προϊόντων διέρχεται σοβαρωτάτην κρίσιν.

Ἡ Δημοκρατία θὰ παραμείνῃ ἀνευ περιεχομένου καὶ ὁ πολιτισμὸς ἀνύπαρκτος εἰς τὴν χώραν μας, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξασφαλίζεται μεγαλύτερα οἰκονομικὴ ἀνεσις εἰς τὰς ἀγροτικὰς μάζας καὶ δὲν καθίστανται καὶ αὐτοὶ κοινωνοὶ τῶν ἐκπολιτιστικῶν ἀγαθῶν, πνευματικῶν καὶ ὁλικῶν. Εἶναι τοῦτο τὸσον μάλλον ἐπίδεβλημένον καθόσον ἡ ἐξόφωσις τῆς γεωργίας θὰ ἔχῃ ὡς ἐπακόλουθον καὶ τῶν ἄλλων πλουτοπαραγωγικῶν κλάδων τὴν ἀνάπτυξιν.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἀποβλέπει εἰς τὴν θεραπείαν τῆς περιγραφείσης καταστάσεως διὰ τῶν ἐξῆς μέτρων:

Διὰ μεγάλων ἐγγειοβελτιωτικῶν ἐργων, τὰ ὁποῖα σήμερον, χάρις εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν βοήθειαν, δὲν ἀποτελοῦν ἀπλῶς σχέδια, ἀλλὰ δυνατότητας, αἱ ὁποῖαι δύνανται ἀμέσως νὰ πραγματοποιηθοῦν.

Διὰ τῆς διανομῆς εἰς ἀκτῆμονας καλλιεργητὰς τῶν μεγάλων ἀγροκτημάτων, ὅπου ὑφίστανται ἀκόμη τοιαῦτα. Τὸ μέτρον τοῦτο ἀποτε-

λαί συνέχισιν καὶ συμπλήρωσιν τοῦ μεγαλεπιβόλου ἔργου τῆς διανομῆς τῶν γαιῶν, τὴν ὁποίαν ἐπραγματοποίησεν ὁ Ἰδρυτὴς τοῦ Κόμματος ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ. Εἶναι ἀνάγκη οἰκονομικὴ καὶ ἠθικὴ ἡ γῆ νὰ ἀνήκῃ εἰς τοὺς καλλιεργητάς της. Τῆς ἀρχῆς αὐτῆς θὰ ἐπιδιωχθῇ πλήρης καὶ αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ. Ὑπ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἐπρωτοστάτησε καὶ ἡγωνίσθη διὰ νὰ περιληφθῶν εἰς τὸ νέον Σύνταγμα αἱ ἀναγκαῖαι διατάξεις διὰ τὴν ἀπαλλοτριώσιν τῶν μεγάλων ἀγροκτημάτων, ὅπως καὶ διὰ τὴν ἀπαλλοτριώσιν ἀστικῶν ἐκτάσεων, ἀνισχυαίων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς πολιτικῆς τῆς εὐθηνῆς κατοικίας διὰ τοὺς ἐργαζομένους.

Διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς ὕδατικῆς οἰκονομίας, ἡ ὁποία θὰ προωγηθῇ μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μεγάλων ὑδροηλεκτρικῶν ἔργων. Ἐκ παραλλήλου ὅμως ἀποβλέπει τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοπικῶν ὑδραυλικῶν καὶ ἀρδευτικῶν ἔργων, κατ' ἀποκεντρωτικὸν σύστημα. Θὰ ἐπιδιωχθῇ συνολικῶς εὐρεία ἐφαρμογὴ τῶν γεωτρήσεων, αἱ ὁποῖαι ἀπεξείχθησαν ἀποδοτικώταται διὰ τὴν γεωργίαν παντοῦ ὅπου ἐχρησιμοποιήθησαν μέχρι τοῦδε.

Διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῶν γεωργικῶν ἐρευνῶν, τῆς σύζησεως τῶν σταθμῶν καὶ ἐργαστηρίων ἐρεύνης, τῆς συστάσεως ἐιδικῶν ἰδρυμάτων ἐρεύνης διὰ τὰ κυριώτερα προϊόντα καὶ διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ τῶν πειραματικῶν ἀγρῶν.

Διὰ τῆς συστηματικῆς ἀπαιδεύσεως καὶ ἀσκήσεως τοῦ γεωργικοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὰς νέας καλλιεργητικὰς μεθόδους καὶ τὰς νέας παραγωγικὰς μέσας. Ἡ τεχνικὴ μόρφωσις ἀποτελεῖ βασικὴν προϋπόθεσιν εἰς τὴν πλήρως ἀξιοποίησιν τῆς ἐργατικῆς δυνάμεως τῆς ἀγροτικῆς οἰκογενείας. Αὕτη περιλαμβάνει: α) τὴν καθιέρωσιν διὰ τὰ παῖδιά τῶν γεωργῶν ὀκταετοῦς ὑποχρεωτικῆς ἐκπαιδεύσεως, παρεχομένης δωρεάν, ἐκ τῆς ὁποίας τὰ δύο ἔτη δι' ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν, β) εὐρυτέραν χρῆσιμότητα τοῦ συστήματος τῶν ὑποδειγματικῶν καλλιεργειῶν.

Διὰ τῆς προστασίας τῆς υγείας τοῦ ἀγρότου. Τοῦτο θὰ ἐπιτευχθῇ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς ἑξυγιαντικῶν ἔργων εἰς τοὺς ἀγροτικούς συναισισμούς καὶ διὰ τῆς κατ' ἴδιον συστήμας ἐπεκτάσεως τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλείσεως εἰς τοὺς ἀγροτικούς πληθυσμούς καθόσον ἀφορᾷ ἰδίως τὴν λατρικὴν καὶ νοσοκομειακὴν περίθαλψιν καὶ τὴν παροχὴν τῶν φαρμάκων. Ἐπίσης ἐπιβάλλεται συστηματικὴ ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος τῆς ὑδρεύσεως, δεδομένου ὅτι εἰς τινες περιφέρειας τὸ πλεῖστον τῶν χωρίων στεροῦνται ποσίου ὕδατος.

Διὰ τῆς ὁργανώσεως τοῦ συστήματος τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἐξμητριακῶν ἢ ἄλλων γεωργικῶν προϊόντων, κατὰ τρόπον ὥστε ὁ θεσμός τῆς συγκεντρώσεως, τὸν ὁποῖον ἐθέσπισε καὶ ἐφήρμοσε τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, νὰ μὴ ἀποτελῇ ρεάκκην, καταλήγουσαν εἰς ζημίαν τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου.

Διὰ τῆς ἀνοδιοργανώσεως καὶ ἐνισχύσεως τῶν συνεταιριστῶν καὶ τῆς ἀπαλλαγῆς αὐτῶν ἀπὸ κομματικῆς ἐπιρροῆς, οὕτως ὥστε ἡ Ἑλληνικὴ Γεωργία, διατηρουμένης τῆς μικρᾶς ἰδιοκτησίας, νὰ ἐπιτύχῃ τὰ ἀνεκτικώτατα τῆς μεγάλης ἀκμολογείας. Τὸ Κόμμα τῶν Φιλε-

λευθέρων αποδίδει εις την τόνωσιν καί προαγωγήν τῆς μικρᾶς ἰδιοκτησίας καὶ ἐκμεταλλεύσεως ὑπὸ τὴν οἰκογενειακὴν τους μορφήν διότι αὐτὴ ἀποτελεῖ στοιχεῖον δικαιοσύνης, παραγωγικῆς ἀποδόσεως καὶ ἀτομικῆς ἐλευθερίας. Ἄλλ' ἡ εὐδοκίμησις τῶν μικρῶν γεωργῶν εἶναι ἀδύνατος χωρὶς τὸν συνεταιρισμὸν των, ὁ ὁποῖος ἑαυτὸς τῆς προμηθείας εὐθιγῶν κεφαλαίων καὶ μέσων καλλιέργειας δύναται νὰ προστατεύσῃ αὐτοὺς ἀπὸ τὴν κερδοσκοπικὴν ἐκμετάλλευσιν, διὰ τῆς ἀπ' εὐθείας πωλήσεως τῶν προϊόντων των εἰς τὰς ὀργανώσεις τῶν καταναλωτῶν καὶ τὰς ξένας ἀγοράς.

Διὰ τῆς δημιουργίας εἰς ἀγροτικὰς περιφερείας ἐπικουρικῶν βιοτεχνιῶν, διὰ τῶν ὁποίων θὰ περιορισθῇ ἡ ὑποαπασχόλησις κατὰ τὰς περιόδους ἰδίως τῆς ἐποχιακῆς σχολῆς καὶ θὰ συμπληρωταὶ τὸ εἰσόδημα τοῦ ἀγρότου.

Διὰ τῆς ἀναδιοργανώσεως τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζίης, κατὰ τρόπον ἐξασφαλίζοντα τὴν αὐτοτέλειάν της καὶ τὴν ἀποδοτικωτέραν λειτουργίαν της. Διὰ τῆς μειώσεως τοῦ τόκου τῶν ἀγροτικῶν δανείων τὰ ὁποῖα ἐχορηγοῦντο καὶ χορηγοῦνται ἀκόμη εἰς πολὺ ὑψηλοῦς τόκους, ὅπως ἐπίσης χορηγοῦνται εἰς ἀδικαιολογήτως ὑψηλὰς τιμὰς στοιχειῶν διὰ παραγωγικὰ μέσα, ὅπως τὰ λιπάσματα καὶ τὰ φάρμακα. Ἡ πολιτικὴ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζίης πρέπει νὰ στραφῇ ἐντονώτερον πρὸς τὴν πρόωψιν τῆς συνεταιριστικῆς ὀργανώσεως τῶν ἀγροτῶν.

Διὰ τῆς ἐπιστεύσεως τῆς ἐκτελέσεως συγκοινωνιακῶν ἔργων πρὸς εὐνέειν τῶν κοινοτήτων μὲ δρόμους καὶ διὰ τῆς ἐλαττώσεως τῶν καρίστρων τῶν γεωργικῶν προϊόντων εἰς τοὺς σιδηροδρόμους.

Διὰ τῆς βιομηχανικῆς πολιτικῆς καὶ τοῦ καταλλήλου χειρισμοῦ τῶν εἰσαγωγῶν θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ παραχρῆ εἰς εὐθηνὰς τιμὰς τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης εἰς τοὺς ἀγρότας.

Μὲ μίαν λέξιν ἡ λύσις τοῦ προβλήματος τῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀγροτῶν δὲν θὰ ἀναζητηθῇ εἰς τὸν φαῦλον κύκλον τῆς συνεχοῦς ὑμώσεως τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν, ἀλλὰ παραλλήλως πρὸς τὴν δικαίαν τούτων βελτίωσιν θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ πραγματικὴ καὶ συστηματικὴ δι' ὅλων τῶν δυνατῶν μέσων, μείωσις τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς διανομῆς τῶν γεωργικῶν προϊόντων.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἀποδίδει ἐπίσης εἰς τὴν ἀποκατάστασιν καὶ ἐνίσχυσιν τῶν κτηνοτρόφων ὡς καὶ εἰς τὴν μεταρρύθμισιν τῆς δασικῆς ὑπηρεσίας κατὰ τρόπον θεραπεύοντα τὰς ἀνάγκας τῶν κοινοτήτων καὶ προάγοντα καὶ τὴν δασοπονίαν:

Θὰ δοθῇ προτεραιότης εἰς τὴν ἀνασυγκρότησιν τῆς ἐθνικῆς ἐποικιστικῆς πολιτικῆς εἰς τὴν παραμεθόριον διὰ τῆς δημιουργίας συγκεκροτημένων οἰκισμῶν ἱκανῶν ν' ἀναπτυχθοῦν ἀρτίως οἰκονομικῶς καὶ ν' ἀποτελέσουν ἀξιόλογα ἐρείσματα ἐθνικῆς ἀσφαλείας κατὰ πάσης ἐπιδρομῆς.

Τέλος τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς κοινωνικῆς ζωῆς τῶν ἀγροτῶν, ἡ ὁποία εὕρισκεται εἰς χαμηλὸν ἐπίπεδον διὰ τῆς δημιουργίας ἔργων πολιτισμοῦ, διαφωτίσεως

καὶ φυλαγωγίας, ὥστε ἡ ὑπαιθρος νὰ μὴν ἀποτελῇ τόπον ἀπομονώσεως, ἀλλὰ τμήμα τῆς πολιτισμένης κοινωνικῆς ζωῆς τῆς χώρας.

Δι' ὅλων τῶν ἀνωτέρω μέτρων τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἶναι βέβαιον ὅτι θὰ ἐπιτύχῃ οὐσιώδη ἀνέμωσιν τοῦ δικωτικοῦ ἐπιπέδου τῆς Ἀγροτικῆς οἰκογενείας, τοῦτο δὲ θὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν καὶ τῆς ὑπολοίπου οἰκονομικῆς δραστηριότητος, διότι δὲν πρέπει νὰ λησμονῇται ὅτι, παρὰ τὰς ἐλπίδας τὰς ὁποίας ἐναποθέτομεν εἰς τὴν ἐκδιανομὴν τῆς χώρας μας, κύριον σκέλος τῆς οἰκονομίας μας θὰ παραμείνῃ πάντοτε ἡ Γεωργία.

Εἰς τὴν Βιομηχανίαν εἶνε τὸ μέλλον μας

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἀποδέχεται τὴν ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν εἰς τὴν βιομηχανίαν, θὰ ὑποστηρίξῃ δὲ ἐκθύμως τὴν μικρὰν καὶ μέσῃ ἐπιχείρησιν. Τὰς μεγάλας ἐπιχειρήσεις θὰ ὑποστηρίξῃ ἐφ' ὅσον δὲν ἀναφέρονται εἰς τὸν κύκλον τῶν βιομηχανιῶν κοινῆς ὠφελείας καὶ δὲν ἀποτελοῦν μονοπωλικὰς ὁργανώσεις.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐθνικοποίησιν ὠρισμένων μεγάλων βιομηχανιῶν, ἡ ὁποία προωθείται εἰς ὅλας τὰς φιλελευθέρας δημοκρατικὰς χώρας, αὕτη υἱοθετεῖται βεβαίως καὶ ἀπὸ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων. Ἐχον ἐν τούτοις ἐπίγνωσιν τῶν Ἑλληνικῶν συνθηκῶν, τῆς εἰσέτι ἔλλειπous διοικητικῆς ὁργανώσεως καὶ τῆς ἀπειρίας τῆς διοικήσεως εἰς τοιοῦτου εἶδους δράσιν, τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ θέμα αὐτὸ μετὰ περισκόψεως καὶ ἀνευ σπουδῆς ἐκεῖ μόνον ὅπου ἔκ τῶν πραγμάτων θὰ κριθῇ ὅτι τὸ μέτρον εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὸ δημόσιον συμφέρον.

Ἐπίσης θὰ καταφύγῃ εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Κράτους ἐκεῖ ὅπου ἡ ἰδιωτικὴ ἐπιχείρησις δεικνύεται ἀπρόθυμος. Τοῦτο ἀφορᾷ κυρίως τὰς βαρεῖας βιομηχανίας, αἱ ὁποῖαι πρόκειται νὰ ἱδρυθῶν μετὰ τὴν βοήθειαν τοῦ Σχεδίου Μάρσαλ. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ἱδρυσις εἰδικῶν ὁργανισμῶν μετὰ συμμετοχὴν τοῦ Κράτους καὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ κεφαλαίου, οἱ ὁποῖοι ὁργανισμοὶ θὰ εἶναι ἀπηλλογαμένοι ἀπὸ τὴν γραφειοκρατικὴν δυσκινήσιν καὶ θὰ ἔχουν τὴν ἀπαιτούμενην διὰ τοιαύτην δραστηριότητα πρωτοβουλίαν.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων πιστεύει εἰς τὴν ἀνάγκην τῆς ἀναπτύξεως τῆς Βιομηχανίας ὡς εἰς ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τῆς Ἑθνικῆς μας οἰκονομίας καὶ προϋπάθεσιν τῆς ἐπιταύξεως ἰσοζυγίου πληρωμῶν. Δι' αὐτῆς θὰ εὕρῃ σταθεράν παραγωγικὴν ἀπασχόλησιν τὸ πλεονάζον τμήμα τοῦ πληθυσμοῦ, θὰ αὐξηθῇ μονίμως τὸ Ἑθνικὸν εἰσόδημα καὶ θὰ ἀνυψωθῇ γενικῶς τὸ ἐπίπεδον τῆς ζωῆς. Διὰ τῶν ἀνωτέρω δὲν ἐννοεῖται βεβαίως ἡ ἐνίσχυσις ἐπιχειρήσεων μὴ ἀποδοτικῶν. Τὸ ἀντιοικονομικὸν καὶ ἀντικοινωνικὸν καθεστὼς τῶν δασυμοδιαίων ἐπιχειρήσεων πρέπει νὰ ἐξοδελισθῇ ἀπὸ τὴν οἰκονομίαν μας, ὡς ἀπολήγον εἰς ἐπιδάρυσιν τῶν πολλῶν χάριν τῶν ὀλίγων. Μόνον λογικὴ προστασία συμβιβάζομένη μετὰ τὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας εἶναι ἀνεκτὴ. Ἐπίσης πρέπει νὰ τεθῇ τέρμα εἰς τὸ σύστημα τῆς συνεχούς κινήσεως τῶν ἐπιχειρήσεων διὰ κεφαλαίων τοῦ Κράτους, ἐνῷ ὅλα τὰ κέρδη παροχε-

τεύονται εις γενικά έξοδα καὶ τοποθετήσεις ἀσχετοῦς πρὸς τὴν χρηματοδοτουμένην Βιομηχανίαν. Τὸ Κράτος, βοηθήσαν εἰς τὴν ταχείαν ἀνάρθρωσιν τῆς Βιομηχανίας διὰ τῆς παροχῆς μεγάλων καὶ εὐθηνῶν πιστώσεων, τῶν ὁποίων πολλαπλῶς ἐπωφελήθη ἡ Βιομηχανία, ἔχει τὴν δικαίαν ἀξίωσιν ὅπως αὕτη διαθέσις διὰ τὴν ἰδίαν τῆς ἀνάπτυξιν καὶ τεχνικὴν ἐνημέρωσιν τὰ κατὰ τὸν ἀσφαλῆ αὐτὸν τρόπον πραγματοποιηθέντα κέρδη. Ἡ Βιομηχανία, πληροῦσα καὶ αὕτη μίαν κοινωνικὴν ἀποστολήν, δὲν εἶναι δυνατόν νὰ μείνῃ ἀμέτοχος τῆς γενικῆς προσπάθειας πρὸς ὑποδιδασμόν τοῦ κόστους τῆς παραγωγῆς. Αἱ παλαιαὶ βιομηχανίαι πρέπει νὰ ἀνακαινισθοῦν καὶ νὰ ἐφοδιασθοῦν διὰ συγχρόνων μέσων πρὸς εὐθηνὴν παραγωγήν. Ἡ διὰ τῆς προστασίας διατήρησις ἀναχρονιστικῶν καὶ βασιμῶν μεθόδων παραγωγῆς εἶναι ἀπαράδεκτος.

Σύντανα τέλος μέτρα θὰ ληφθοῦν διὰ τὴν τεχνικὴν μόρφωσιν τοῦ ἐργατικῆς προσωπικοῦ, ἐξ ἧς θὰ προκύψῃ αὐξήσις τοῦ εἰσοδήματός του καὶ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς.

Διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς βιομηχανικῆς πολιτικῆς, ἐκτὸς τῆς χρησιμοποίησεως τῆς Ἀμερικανικῆς βοηθείας καὶ τῆς κινητοποιήσεως τῆς ἀτοπαμειώσεως, θὰ ἐπιδιωχθῇ προσέλκυσις ξένων κεφαλαίων, παρεχομένων μὲν εἰς αὐτὰ ἱκανοποιητικῶν ὄρων τοποθετήσεως καὶ ἀσφαλείας, ἀλλὰ λαμβανομένων καὶ τῶν καταλλήλων μέτρων πρὸς ἀπρόσδεσιν ἐκμεταλλεύσεως ἐκ μέρους των.

ΘΑ ΕΝΙΣΧΥΣΩΜΕΝ ΤΗΝ ΜΙΚΡΑΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ

Ἡ μερσαία ἀστική τάξις τῶν Ἑπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν ἀποτελεῖ μίαν τῶν κυρίων δάσεων ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀείποτε ἐστηρίχθη τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων διὰ τὴν πραγμάτωσιν τῶν ἔθνικῶν ἰδεωδῶν καὶ τῶν ἔθνικῶν μεταρρυθμίσεων. Ἀπὸ αὐτῆν εὐελπιστεῖ νὰ ἀντλήσῃ καὶ σήμερον δύναμιν διὰ τὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀνόρθωσιν εἰς τὴν ὁποίαν ἀποβλέπει. Τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιοτεχνίας θεωρεῖ ἀναγκαίαν τὸ Κόμμα ἅψ' ἑνὸς μὲν πρὸς αὐξήσιν τῆς Ἑθνικῆς παραγωγῆς τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ σημαντικὸν συντελεστήν, ἅψ' ἑτέρου δὲ διότι ἀποδίδει κοινωνικὴν σημασίαν εἰς τὴν τόνωσιν τῆς μικρᾶς ἐπιχειρήσεως καὶ τῆς μικρᾶς ἰδιοκτησίας. Ἰδιαίτερώς δὲ ἐνισχύσῃ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς βιοτεχνίας εἰς τὰς γεωργικὰς περιφερείας πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ Γεωργικοῦ εἰσοδήματος τῶν ἀγροτικῶν οἰκογενειῶν. Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θὰ προωθήσῃ τὴν χορήγησιν ὑπὸ εὐνοϊκοῦ ὄρους δανείων εἰς τοὺς ἐπαγγελματίας καὶ βιοτέχνους καὶ θὰ ἐνισχύσῃ καὶ ἐπεκτείνῃ τὰς βιοτεχνικὰς σχολάς. Θὰ εὐνοήσῃ τέλος τὴν κίνησιν πρὸς συνεταιριστικὴν ὀργάνωσιν τῶν ἐπαγγελματοβιοτεχνῶν διὰ τῆς ὁποίας οὗτοι θὰ βελτιώσουν τὴν οἰκονομικὴν των στάθμην.

ΘΑ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΩΜΕΝ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟΝ

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἀποκρούει τὴν ἔννοιαν Κράτους ἐμπορίου καὶ ἀποβλέπει κατὰ βάσιν εἰς τὴν ἐπ' ἀνάθεσιν, κατὰ τὸν δυνατόν ρυθμόν, εἰς ἀμελᾶς συνθήκας ἐμπορίου ἑρ' ὅσον ἐπιτρέπουν τοῦτο ἡ Ἑλληνικὴ Οἰκονομία καὶ αἱ ἐξωτερικοὶ δεσμεύσεις. Βασικὸν αἶ-

τημα τῆς ἐμπορικῆς πολιτικῆς εἶναι ἡ ἐξαγωγή τῆς ἀνισοσκελείας τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν. Εἰς τοῦτο θὰ συντελέσῃ δέδοται ἡ ἀνάπτυξις τῆς βιομηχανίας, ἐκ τῆς ὁποίας προσδοκᾶται περιορισμός τῶν εἰς συνάλλαγμα ἀναγκῶν τῆς χώρας καὶ ἐνδεχομένως αὐξήσις τῶν συναλλαγματικῶν τῆς πόρων. Διὰ πολλῶν ὁμως χρόνων θὰ διέπεται ἀπὸ τὴν ἰδίαν ἀνάγκην τῆς ἰσοσκελίσεως τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν ἡ πολιτικὴ τῶν ἐξαγωγῶν καὶ εἰσαγωγῶν. Ἡ ἀπαραιτήτος αὐξήσις τῶν ἐξαγωγῶν δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ παρὰ μόνον διὰ τοῦ ὑποδιεσμοῦ τοῦ κόστους παραγωγῆς τῶν προϊόντων μας, ὁ ὁποῖος θὰ πραγματοποιηθῇ ἀφ' ἐνὸς μὲν διὰ τῶν ἤδη ἐκτεθέντων γεωργικῶν καὶ δημοσιονομικῶν μέτρων καὶ τοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῶν τιμῶν τῆς βιομηχανίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τοῦ ἐγκαίρου καὶ ἐπαρκοῦς ἐφοδισμοῦ τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ δι' εἰδὼν πρῶτης ἀνάγκης καὶ ἐφοδίων τῆς παραγωγῆς, εἰς χαμηλὰς τιμὰς. Ἡ ἀνάγκη αὕτη τοῦ ὑποδιεσμοῦ τοῦ κόστους παραγωγῆς καὶ τοῦ κόστους τῆς ζωῆς τοῦ ἀγροτικοῦ πληθυσμοῦ προσδιορίζει τὴν πολιτικὴν τῶν εἰσαγωγῶν, ἡ ὁποία θὰ στραφῇ πρὸς ταχεῖαν καὶ ἐπαρκῆ εἰσαγωγὴν εἰδῶν πρῶτης ἀνάγκης εἰς χαμηλὰς τιμὰς, ἀπηλλαγμέναις ἀπὸ δυσαναλόγους ἐπιβαρύνσεις καὶ ἀθέμιτα ἐμπορικὰ κέρδη. Ἀπὸ τὰς ὠκτωτέρω ἀρχὰς καθορίζεται καὶ ἡ ἀκολουθητέα πολιτικὴ τιμῶν, τῆς ὁποίας τὴν πραγματοποιήσιν θὰ ἐπιδιώξῃ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων διὰ καταλλήλου ὁργανώσεως τοῦ ἀγορευτικοῦ συστήματος καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν ἐμπορικῶν καὶ προμηθευτικῶν ὁργανώσεων.

ΟΛΑ ΤΑ ΠΛΟΙΑ ΜΑΣ ΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΣΗΜΑΙΑΝ

Ἡ Ἑμπορικὴ Ναυτιλία ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τοὺς πλείον πλουτοπαραγωγικοὺς παράγοντας τῆς χώρας, ἔχει ἀμέριστον τὴν προσοχὴν τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων. Ἡ Ναυτιλία ἀπὸ τὴν ὅποιαν ἀποζοῦν 27.000 οἰκογένειαι, πάντοτε εἰσέφερεν εἰς τὴν Οἰκονομίαν μας, χωρὶς ποτὲ νὰ ἐπιβαρύνῃ αὐτήν. Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἐυελπιστεῖ ὅτι ἡ σχηματισθεῖσα τῇ πρωτοβουλίᾳ του διακομματικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ θέσῃ τὰς βάσεις κοινῆς πολιτικῆς ὁδῶν τῶν κομμάτων ἐναντι τῆς Ἑμπορικῆς Ναυτιλίας. Πέραν τούτου τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων προτίθεται, ἔαν ὁ Λαὸς τὸ περιβάλλῃ διὰ τῆς ἐμπιστοσύνης του, νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν σύγκλησιν Συνεδρίου εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἐκτεθοῦν ὁλαὶ αἱ ἀπύψεις διὰ νὰ ληθοῦν ἀπὸ κοινοῦ ὀριστικαὶ ἀποφάσεις.

Θὰ ἐπιδιώξωμεν οὐκ μόνον νὰ ἐπαναφέρωμεν ὑπὸ τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν ὅλα τὰ πλοία τὰ ἀνήκοντα εἰς Ἑλλήνας ἐφοπλιστάς, ἀλλὰ καὶ νὰ δημιουργήσωμεν τοιαύτας συνθήκας ὥστε πλοία ἀνήκοντα εἰς ξένους πλοιοκτῆτας νὰ εὕρσκουν καταφύγιον εἰς τὴν Ἑλληνικὴν σημαίαν.

Θὰ μεριμνήσωμεν πρὸ παντὸς διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀρμονικῆς καὶ ἀποδοτικῆς συνεργασίας μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν τοῦ κλάδου τούτου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἐπ'ἀνάγκης εἶναι νὰ ἀναθεωρηθῇ ἐξ ὀλοκλήρου ἡ πολυδαίδαλος νομοθεσία τῆς σήμερον, καὶ νὰ τεθοῦν ἀπαξ διὰ παντὸς καὶ κατὰ μόνιμον τρόπον αἱ θεμελιώδεις διατάξεις, αἵτινες θ' ἀποτελέσουν τὸν καταστατικὸν χάρτην τῆς Ναυτιλίας, ἐν πνεύ-

ματι κοινωνικής δικαιοσύνης, αλλά και κατανοήσεως τῶν ἀναγκῶν τοῦ ἰδιούτυπου τούτου κλάδου τῆς Ἑθνικῆς μας Οἰκονομίας.

ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΙΣ ΟΛΟΥΣ

Ἐν ἰδιᾷζον φαινόμενον τῆς Ἑλληνικῆς Οἰκονομίας, τὸ ὁποῖον ἔλαβε τεραστίας διαστάσεις κατὰ τὴν περίοδον τῆς Κατοχῆς καὶ μετέπειτα εἶναι ὁ παρασιτισμός. Διὰ τούτου δὲν νοεῖται ὅτι ὠρισμένα ἐπαγγέλματα εἶναι αὐτὰ καθ' ἑαυτὰ παρασιτικά, ἀλλὰ ὅτι εἶναι δυσανάλογος ἡ αὐξήσις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀσχολουμένων εἰς αὐτά. Παρασιτικὴ λ. χ. εἶναι ἡ ὑπεραύξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μικρεμπόρων, τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, τοῦ προσωπικοῦ διαφόρων ὀργανισμῶν Λιμένων, τοῦ Ασφαλιστικοῦ Ὑπολοίπου καὶ τικῶν Τραπεζῶν καὶ Ἑταιρειῶν. Ἡ ὑπεραύξησις αὕτη εἶναι παρασιτικὴ διότι ἐπιβαρύνει τὸ κοινωνικὸν προϊόν δυσαναλόγως πρὸς τὰς καταβαλλομένης ὑπηρεσίας καὶ τὴν Κοινωνικὴν ἀναγκασιότητα. Ἐπακολουθεῖ δὲ ἡ προσωπικὴ μετακυλίσεως τοῦ βάρους ἀπὸ τὴν μίαν τάξιν εἰς τὴν ἄλλην, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν κίνησιν μῆσα εἰς ἓνα φαῦλον κύκλον καὶ μὲ τελικὸν κατὰστάλαγμα τὴν αὐξήσιν τοῦ κόστους τῆς ζωῆς.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων προτίθεται νὰ θρᾶσῃ τὸν φαῦλον αὐτὸν κύκλον. Τούτο δὲν δύναται θεσπάζειν νὰ γίνῃ ἀπὸ τῆς μᾶς ἡμέρας εἰς τὴν ἄλλην διὰ δαναύσων μέτρων, τὰ ὁποῖα θὰ ἐξέθετον εἰς κρίσιν ὁλοκλήρους τάξεις ἐργαζομένων. Εἶναι ὅμως δυνατὴ ἡ διὰ καταλλήλων μέτρων μετάθεσις τῶν οικονομικῶν ὑπερῶν ἀπὸ τοὺς πληθωρικοὺς κλάδους εἰς τοὺς παραγωγικοὺς. Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θεωρεῖ ἄλλωστε τὴν ταχείαν θεραπείαν τῆς νοσηρᾶς αὐτῆς καταστάσεως ἐπιβαλλομένην ὅχι μόνον ὡς μέτρον ἐξυγιάνσεως τῆς οἰκονομίας ἐν γένει, ἀλλὰ καὶ ὡς στοιχείον τῆς μερίμνης διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τοῦ ὑπαλληλικοῦ κόσμου.

ΠΑΝΤΟΤΕ ΕΙΣ ΤΟ ΠΛΕΥΡΟΝ ΤΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων, ἀείποτε πρωτοπόρον εἰς κοινωνικὰς μεταρρυθμίσεις, ἀναγνωρίζει τὸν φορᾶ τῆς ἐργασίας ὡς τὸν κυριώτερον συντελεστὴν τῆς δημιουργίας ἀγαθῶν καὶ τῆς κοινωνικῆς προόδου καὶ ὡς βασικὸν παράγοντα τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης.

Αἱ ἀρχαὶ αὐταί, τὰς ὁποίας ἀπὸ τριακονταετίας ἐφαρμόζει τὸ Κόμμα τοῦτο, προσδιορίζουν καὶ σήμερον τὴν κοινωνικὴν αὐτοῦ πολιτικὴν. Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἀντιλαμβάνεται τὸ Κράτος ὡς ὄργανον συνεχοῦς καὶ συστηματικῆς ἀσφύσεως τῆς οἰκονομικῆς καὶ ἠθικῆς θέσεως τῶν ἐργαζομένων. Ὡς ἐκ τούτου ἀποκρούει τὴν ἐκμετάλλευσιν ἀνθρώπου ἀπὸ ἀνθρώπου, ἀντιτίθεται εἰς τὴν χρῆσιν βίας, καταδικάζει κάθε εἶδος δικτατορίας καὶ πιστεύει εἰς τὴν ἀνάγκην ἁρμονικῆς συνεργασίας τῶν παραγωγικῶν τάξεων. Μόνον δι' αὐτῆς τὸ ἰδανικὸν τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ, διὰ ριζικῶν οικονομικῶν καὶ κοινωνικῶν μεταρρυθμίσεων, χωρὶς κοινωνικὰς ἀναστατώσεις, χωρὶς καταστροφὰς καὶ βαρβαρότητας, χωρὶς καταπάτησιν τῶν στοιχειωδῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ χωρὶς προσβολὴν τῆς ἀνθρω-

πίνης αξιοπρεπείας. Ὑπὶ αὐτὴν τὴν σημαίαν τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων καλεῖ δόλους ἀποζοῦν ἀπὸ τὴν ἐργασίαν των εἰς κοινὴν προσπάθειαν διὰ τὴν οἰκονομικὴν τῆς χώρας ἀνασυγκρότησιν καὶ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ πολιτικοῦ καὶ ἠθικοῦ αὐτῆς ἐπιπέδου.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θὰ ἐπιδιώξη τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ἐξῆς βασικῶν αἰτημάτων κοινωνικῆς πολιτικῆς:

Θέσπισις κατωτάτου ὁρίου μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐργάτας καὶ ὑπαλλήλους, κατὰ τὸ δυνατόν ἐπὶ τιμαριθμικῆς δόσεως. Πέραν τούτου ρύθμισις τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας κατὰ σύστημα καθορίζον τὸ ὕψος τῆς ἀμοιβῆς ἀναλόγως τῆς προσωπικῆς ἐκάστου συμβολῆς εἰς τὸ ἔργον τῆς παραγωγῆς.

Καθιέρωσις οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, τὰ ὁποῖα θὰ χορηγοῦνται ὑπὸ εἰδικῶν οἰκονομικῶν ὀργανισμῶν ἐπὶ ταῦτ᾽ συστατησομένων. Τοιοῦτοτρόπως ὁ ἀτομικὸς μισθὸς θὰ συμπληροῦται δι' ὅσον τὸ δυνατόν μεγαλυτέρου κοινωνικοῦ μισθοῦ.

Συμπλήρωσις καὶ αὐστηρὰ ἐφαρμογὴ τῶν κανόνων τῶν ἀφορώντων τὴν ὑγιεινὴν καὶ ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων ὡς καὶ τὴν ἐργασίαν γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων.

Πλήρης ἀπασχόλησις τῶν ἐργαζομένων. Αὕτη ὡς ἐξετίθη ἤδη εἰς τὸ οἰκτεῖον κεφάλαιον, ἀποτελεῖ κύριον μέλημα τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τοῦ Κόμματος. Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θὰ καταδύῃ πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως καταστήσῃ ὅσον τὸ δυνατόν οὐσιαστικωτέραν τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος πρὸς ἐργασίαν παντὸς ἀνθρώπου καὶ τῆς ἀντιστοίχου ὑποχρέωσιν τοῦ συνόλου ὅπως παρέχει εἰς πάντα πολίτην ἐργασίαν, ἐξασφαλίζουσιν εἰς αὐτὸν τὰ μέσα συντηρήσεως καὶ προόδου. Τοῦτο θὰ ἐπιτευχθῇ κυρίως διὰ τῆς δημιουργίας νέων εὐκαιριῶν ἐργασίας, ἐπικουρικὰ δὲ μέσα θὰ ἀποτελέσουν ἡ κατανομή τῆς ὑφισταμένης ἐργασίας συμφώνως μὲ τὴν κοινωνικὴν σκοπιμότητα, ἡ λήψις μέτρων διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἀνέργων καὶ ἡ ἀρτιωτέρα λειτουργία τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἐργασίας ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν καταπολέμησιν τῆς πολυθυσίας.

Ἀνασυγκρότησις ἐκ θάβρων τῶν θεσμῶν τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλείσεως καὶ καθιέρωσις ἐννοίας ἀσφαλιστικῆς πολιτικῆς εἰς θέσιν τῆς σήμερον κρατούσης ἀσφαλιστικῆς ἀναρχίας, ἄνευ προσβολῆς τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων. Εἰς τὸν θεσμὸν τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, ἐπακτεινόμενον κατ' ἴδιον τρόπον καὶ εἰς τὴν ἀγροτικὴν τάξιν, ἀποδίδει τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ὡς εἰς ὄργανον ἀναδιανομῆς τοῦ Ἐθνικοῦ εἰσοδήματος διὰ τῆς δικαιοτέρας κατανομῆς τῶν θαρῶν τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως μεταξύ κοινωνίας, ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν καὶ διὰ τῆς χορηγήσεως ἱκανοποιητικῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν. Ἐννοίαι προϋποθέσεις μὲ διαφορισμὸν τῶν παροχῶν κατ' ἐπάγγελμα, ἱκανοποιητικαὶ συντάξεις, πλήρης νοσοκομειακὴ, ἰατρικὴ καὶ φαρμακευτικὴ περίθαλψις, ἱκανοποιητικὰ ἐπιδόματα ἀνεργίας, ἀποτελοῦν τὰς κυριωτέρας ἐπιδιώξεις τοῦ Κόμματος.

Ἀνάπτυξις ὑγιоῦς συνδικαλισμοῦ μακρὰν πάσης κρατικῆς παρεμβάσεως καὶ προστασία τῆς ἀσκήσεως τῶν συνδικαλιστικῶν καθηκόν-

των. Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων φιλοδοξεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς τὰς ἐργατικὰς ὁργανώσεις συνθήκας λειτουργίας καὶ ἀναπτύξεως τοιαύτας ὥστε ν' ἀποδοῦν αὐταὶ παράγοντες ἀνωτέρων Ἐθνικῶν, οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν ἐπιδιώξεων. Πρὸς τοῦτο θὰ ἐφαρμόσῃ πολιτικὴν συνεργασίαν μετὰ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων διὰ τῆς συμμετοχῆς ἀντιπροσώπων αὐτῶν εἰς πάσης φύσεως ἔργα, σχεδὸν ἔχοντα μὲ τὰ προβλήματα τῆς ἐργασίας.

Σύνταξις κώδικος ἐργασίας εἰς ἀντικατάστασιν τῶν σήμερον ἰσχυόντων πολυαριθμῶν καὶ ἀνευ συστήματος κανόνων δικαίου.

Ἡ ἀβελιότης τῶν συνθηκῶν στεγασέως τῶν ἐργαζομένων, τὴν ὁποῖαν ἐπέτεινεν ὁ συμφοριτισμὸς, δημιουργεῖ διὰ τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἐπιτακτικὴν ὑποχρέωσιν ὅπως ἐπιδιώξῃ τὴν βελτίωσιν τῶν ὄρων στεγασέως τῶν ἐργαζομένων διὰ τῆς ἐξασφαλίσεως εἰς αὐτοὺς ὑγιεινῆς καὶ εὐθυγῆς κατοικίας βάσει ἐνιαίου προγράμματος προοδευτικῶς ἐκτελεσθησομένου. Πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἐπρωτοστάτησεν ὅπως περιληφθῇ εἰς τὸ νέον Σύνταγμα ἡ εὐχέρεια ἀπαλλοτριώσεως ἀστικῶν ἐκτάσεων ἀναγκαιῶν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς πολιτικῆς τῆς εὐθυγῆς κατοικίας διὰ τοὺς ἐργαζομένους. Μέρος τοῦ προγράμματος αὐτοῦ δεῖον νὰ ἀποτελέσῃ ἡ συμπλήρωσις τῆς ἀνοικοδομήσεως τῶν προσφυγικῶν συνοικισμῶν.

Ἀνάπτυξις καὶ ἐνιαία κατεύθυνσις τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαίδευσέως ἡ ὁποία καὶ βελτίωσιν τοῦ εἰσοδήματος τοῦ ἐργαζομένου καὶ αὐξησιν τῆς Ἐθνικῆς παραγωγῆς θ' ἀποδόσῃ.

Τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θὰ συνεχίσῃ καὶ θὰ εὐρύνη τὴν πολιτικὴν τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἀναπήρων καὶ τραυματιῶν καὶ τῶν ἐκ τοῦ Στρατοῦ ἀπολυομένων ἐφ' ἑδρῶν πολεμιστῶν, εἰς τὰς θυσίας τῶν ὁποίων τὸ Ἔθνος ὀφείλει τὴν ὑπαρξίν του.

ΓΙΑΤΡΟ, ΦΑΡΜΑΚΑ ΚΑΙ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑ ΔΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

Ἡ ὑγεία τῶν πολιτῶν ἀποτελεῖ ὑπέρτατον ἀγαθὸν ὃχι μόνον τοῦ ἀτόμου, ἀλλὰ καὶ τοῦ Ἔθνους, διότι ἀποτελεῖ σημαντικὸν συντελεστὴν καὶ τῆς Ἐθνικῆς ἀλκῆς καὶ τῆς οἰκονομικῆς εὐημερίας.

Πρῶτον τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων πρὸ εἰκοσιπενταετίας ἐστρεψε σοβαρὰν τὴν προσοχὴν τοῦ Κράτους πρὸς τὸν τομέα αὐτόν. Παρὰ τὸ ἐξέκρημα ἐκεῖνο, ἡ χώρα μας διὰ πολλοὺς λόγους εὐρίσκεται σήμερον ἐκδὸς σοβαρώτατα καθυστερημένη ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς Δημοσίας Ὑγείας. Ὁ θεσμὸς τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, εἰς τὸν ὁποῖον πολλὰ ἐστηρίχθησαν ἐλπίδες διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιοτικού ἐπιπέδου τῶν ἐργατῶν, ὑπελείφθη σημαντικὰ τῆς προσδοκωμένης ἀποδόσεως, διότι ἐξέκλινε τοῦ κοινωνικοῦ προορισμοῦ ἐξ αἰτίας τῶν ἐπιδράσεων τῶν φατριαστικῶν ἐπιδιώξεων καὶ τῆς κομματικῆς παρεμβάσεως. Ὁ ἀγροτικὸς ἐξ ἄλλου πληθυσμὸς παραμένει κατ' εὐσίαν ἀπροσπάτετος εἰς ὅ,τι ἄφορὰ τὴν ὑγιεινὴν του διαβίωσιν, τὴν ἱατρικὴν περίθαλψιν καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν. Τὴν κατὰστασιν ἐπέτεινεν ἡ δεκαετής τραγικὴ περίοδος τοῦ Ἑθνους.

Ἐντεῦθεν εὐρισκόμεθα σήμερον πρὸ σειρᾶς σοβαρῶν προβλημά-

των, τὰ ὅποια τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων θ' ἀντιμετωπίσῃ διὰ οἰκικοῦ καὶ ὁλοκληρωμένου προγράμματος, τοῦ ὁποίου ἡ μεθοδικὴ ἐκτέλεσις θὰ εἶναι μακροχρόνιας.

Τοῦτο περιλαμβάνει τὰ κάτωθι μέτρα:

1) Συγχάκνουν τῶν Ὑπουργείων Κοινωνικῆς Προνοίας καὶ Ὑγιεινῆς εἰς ἓν Ὑπουργεῖον Ὑγείας, εἰς ὃ νὰ ὑπαχθῇ καὶ τὸ Ἰδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

2) Ἐνισχύουσιν ὅλων τῶν κρατικῶν καὶ λοιπῶν νοσηλευτικῶν ἰδρυμάτων καὶ ὑπηρεσιῶν σύμφωνα μὲ τὰς ἐπικρατούσας ἐν τῇ χώρᾳ μας συνθήκας. Διαιρεσὶν τῆς χώρας εἰς ὑγειονομικὰς περιφερείας διὰ τὴν καλλιτέραν παρακολούθησιν τῆς ὑγιεινῆς τῶν κατοίκων.

3) Ἐνίσχυσιν τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος καὶ τῶν συναφῶν τοιαύτων διὰ τὴν προάσπισιν τῆς ὑγείας τῆς θρεφτικῆς καὶ τῆς προσχολικῆς ἡλικίας.

4) Συντήρησιν, ἐπανδρωσιν καὶ ἐξοπλισμόν, σύμφωνα μὲ τὰς νεωτέρας μεθοδους τῆς ἐπιστήμης, τῶν ὑπαρχόντων Νοσοκομείων καὶ Σανατορίων τοῦ Κράτους. Ἰδρύσιν, νέων Νοσοκομείων, Μαιευτηρίων καὶ Σανατορίων εἰς περιφερείας τοῦ Κράτους στερουμένας τοιοῦτων. Ἰδρύσιν Ἰνστιτούτων καὶ Γενεατρικῶν ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῶν περιφερειῶν.

5) Ἀναδιοργάνωσιν τοῦ Ἀνωτάτου Ὑγειονομικοῦ Συμβουλίου.

6) Ἰδρύσιν Σχολῶν Ἀδελφῶν Νοσοκόμων, Μαιῶν, ἐπισκεπτριῶν ἀδελφῶν καὶ ὑγειονομοφυλάκων.

7) Ἡ Νοσοκομειακὴ περίθαλψις καὶ ἡ νοσηλεία θὰ παρέχωνται δωρεάν. Ὅλαί αἱ προστιθέμεναι νέαι κλῖναι θὰ διατίθενται εἰς τὰς ἐπαρχίας μέχρι συμπληρώσεως τῶν ἀναγκῶν αὐτῶν.

8) Εἰδικὴ μέριμνα διὰ τὴν ὀργάνωσιν ἢ ἐπίλυσιν τοῦ ζητήματος τῆς ὑδρεύσεως ἀνά τὴν χώραν καὶ ἰδίως ἀνά τὴν ὑπαίθρου πρὸς οἰκικὴν καταπολέμησιν τῶν ἐπιδημιῶν.

9) Ἐπέκτασιν τῆς ὑγειονομικῆς ὀργάνωσεως ἀπανταχοῦ τῆς ὑπαίθρου διὰ τῆς κινητοποιήσεως τῶν κοινοτήτων εἰς ἐνεργὸν συμμετοχὴν εἰς τὴν γενικὴν προσπάθειαν οὕτως ὥστε νὰ ὑπάρχῃ περίθαλψις μέχρι τοῦ τελευταίου χωρίου.

10) Ταῦτα πορallήλως πρὸς τὴν σύντονον καὶ μεθοδικὴν ἐφαρμογὴν τῆς πολιτικῆς ὑγιεινῶν καὶ εὐθηνῶν κατεκτικῶν εἰς τὰ ἑργατικά κέντρα, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὸ οἰκείον μέρος τοῦ προγράμματος.

ΠΑΙΔΕΙΑ ΔΙ' ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΙΚΑΝΟΥΣ

Θεωροῦμεν τὴν παιδείαν ὡς τὸ κυριώτατον μέσον πραγματοποίησεως ὅλων τῶν ἐπιδιώξεων τοῦ ἔθνους. Μόνον ἐπάνω εἰς ἔντονον καὶ κατάλληλον παιδευσιν εἶναι δυνατόν νὰ οἰκοδομηθῇ ὕψηλος πολιτισμὸς τοῦ ἐνήμερου οἰκονομικῶς. Θὰ ἐπιδιωχθῇ ἡ ἀνύψωσις τῆς πνευματικῆς ἀνθρωπιστικῆς μορφώσεως, πᾶν ὑπῆρξε πάντοτε γνώρισμα τοῦ λαοῦ μας· ἰδιαίτερος ὁμοῦς εἰς τὴν σημερινὴν περίοδον θὰ καταβληθῇ ἰσχυροτάτη προσπάθεια διὰ τὴν τεχνικὴν μόρφωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὁ

στερούμεν τόσον πολύ, ώστε όχι μόνον δέν ἀπολαμβάνομεν παραγωγὴν ἀνάλογον πρὸς τοὺς κόπους μας, ἀλλὰ εὐρισκόμεθα ἐνίοτε εἰς ἀδυναμίαν νὰ ἀξιοποιήσωμεν ἐπαρκῶς καὶ αὐτὴν τὴν βοήθειαν ποὺ μᾶς παρέχεται δωρεάν ἀπὸ τοὺς φίλους μας. Θὰ κάμωμεν συνειδητὴν τὴν ἀνάγκην τῆς προχωρημένης ἐπαγγελματικῆς μορφώσεως ὅλου τοῦ λαοῦ εἰς ὅλους τοὺς κλάδους τῆς ἐργασίας.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ἐκπαίδευσιν θὰ στραφῇ ἡ προσοχὴ πρὸς τὴν διαπλάσιν τῶν χαρακτήρων καὶ τὴν καλλιέργειαν τῆς ἀγωγῆς τοῦ πολίτου.

Δημοτικὴ παιδεία: Ἐξαιρετὴς οὐσιαστικὴ δημοτικὴ ἐκπαίδευσις μὲ ἀνώτερον σκοπὸν τὴν βαθμιαίαν ἐπέκτασιν τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐξαιτουῦς φοιτήσεως κατὰ δύο ἀκόμη ἔτη. Στὸ ἀναμεταξὺ θὰ δημιουργοῦνται ὅπου εἶναι δυνατόν δύο τάξεις γενικῆς μορφώσεως καὶ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ, ποὺ θὰ λειτουργοῦν μερικὰς μόνον ἀπογευματινὰς ὥρας τὴν ἐβδομάδα. Εἰς τὰ σχολεῖα μέσης ἐκπαίδευσεως θὰ φοιτοῦν μόνον ὅσοι μαθηταὶ ἔχουν τελειώσει τὴν ἑκτὴν τάξιν τοῦ Δημοτικοῦ.

Μέση παιδεία: Ἡ μέση παιδεία θὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο τριταξίους κύκλους. Τὸ προγυμνάσιον ποὺ θὰ διδῇ γενικὴν μόρφωσιν καὶ τὸ γυμνάσιον ποὺ θὰ διδῇ εἴτε γενικὴν διαφοροποιημένην (κλασσικὴν ἢ πραγματικὴν) εἴτε ἐπαγγελματικὴν μόρφωσιν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν γυμνασίων θὰ περιορισθῇ βαθμυδόν, ἐνῶ ἀντιθέτως προγυμνάσια θὰ ἱδρυθοῦν καὶ σὲ μικρότερα κέντρα.

Ἀνωτάτη παιδεία: Θὰ ἀναθεωρηθοῦν τὰ προγράμματα διδασκαλίας. Θὰ ἀνασυγκροτηθῇ τὸ διδακτικὸν προσωπικόν. Θὰ περιορισθῇ ὁ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν ἀνάλογα πρὸς τὴν δυναμικότητα τῆς κάθε Σχολῆς καὶ θὰ συμπληρωθῇ ὁ ἐξοπλισμὸς τῶν ἐργαστηρίων καὶ τῶν φροντιστηρίων.

Ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις: Βαθμιαίως θὰ ἱδρυθοῦν νέαι διαφόρων τύπων καὶ βαθμίδων τεχνικαὶ καὶ ἐπαγγελματικαὶ σχολαί, θὰ ληφθοῦν δὲ ἐντελῶς ἑκατὲτα καὶ δραστικὰ μέτρα διὰ νὰ ἀνταποκριθῶμεν ἀπὸ ἀπόψεως ἐπαρκείας τεχνικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὰς ἐκτάκτους σημερινὰς ἀνάγκας. Θὰ δοθῇ ἰδιαίτερα προσοχὴ εἰς τὸν κατάρτισμόν ἐργοδηγῶν καὶ ἀπλῶν τεχνιτῶν. Αἱ ὤφιστάμεναι μέχρι σήμερον νυκτεριναὶ σχολαί θὰ ἐνισχυθοῦν. Θὰ πυκνωθοῦν οἱ πρότυποι γεωργικοὶ σταθμοὶ καὶ θὰ δίδωνται εἰς αὐτοὺς ἐκλαϊκευμένα μαθήματα. Θὰ ἱδρυθοῦν δοκιμαστικῶς κατώτεραι γεωργικαὶ Σχολαί. Τὸ Κράτος θὰ παραχωρῇ πλεονεκτήματα εἰς τὰ τεχνικὸν προσωπικόν ποὺ ἐπιτυγχάνει τὰς καλλιτέρας ἐπιδόσεις. Ὁ γενικὸς ἐπαγγελματικὸς προσανατολισμὸς θ' ἀρχίζῃ ἀπὸ τὰς δύο προσθέτους ἀπογευματινὰς τάξεις τοῦ δημοτικοῦ, ἡ δὲ εἰδικὴ στοιχειώδης ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις μετὰ τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας τῶν μαθητῶν.

Ἰδρύματα ἐρευνῶν: Θεωροῦμεν βασικῆς σημασίας τὴν ἀναγνώρισιν, ὅτι σημαντικαὶ διαφοραὶ ὑπάρχουν μεταξὺ τῶν ἱστορικῶν, φυσικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὄρων τῶν ἐπικρατούντων εἰς τὴν ἰδικὴν μας χώραν ἐν παραβολῇ πρὸς ἄλλας. Ἐνεκα τούτου θὰ ἐνισχύσωμεν τὰ λειτουργοῦντα ἱνστιτούτα ἐρευνῶν καὶ θὰ ἱδρύσωμεν καὶ ἄλλα σχετικὰ μὲ τὴν χώραν μας καὶ γενικώτερον τὴν Ἀνατολικὴν Μεσόγειον.

Διδακτικὸν προσωπικόν: Θὰ ἐνισχυθῇ τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν μὲ τοὺς ὑπάρχοντας ἀδιορίστους καὶ θὰ μετεκπαιδευθῇ τμηματικῶς τὸ ἐν ἐνεργείᾳ προσωπικόν. Θὰ ἀναδιοργανωθοῦν αἱ σημεριναὶ Παιδαγωγικαὶ Ἀκαδημαῖαι, κατανεμόμεναι κατὰ διαμερίσματα τῆς χώρας, καὶ θ' αὐξηθῇ βαθμὴδὸν ὁ ἀριθμὸς των, ὥστε νὰ γίνῃ δυνατὸς ὁ περιορισμὸς τῶν μαθητῶν ἐκάστης πληθωρικῆς τάξεως, καθὼς καὶ ὁ περιορισμὸς τῶν δυσαναλόγως πολλῶν μονοταξίων δημοτικῶν. Θὰ γίνῃ προσπάθεια νὰ ὑψωθῇ τὸ διωτικὸν ἐπίπεδον τοῦ προσωπικοῦ μὲ δικαιοτέραν διαβάθμισιν καὶ ἀντιμισθίαν καὶ θὰ ἐνδιαφερθῇ τὸ Κόμμα διὰ τὴν ἱεραρχικὴν ἐξέλιξιν καὶ ἠθικὴν ἐξύψωσιν τῶν λειτουργῶν τῆς στοιχειώδους ἐκπαίδευσως. Θὰ ἐπιδιωχθῇ τέλος ἡ συμμετοχὴ τῶν εκπαιδευτικῶν μὲ αἰρετοὺς συμβούλους εἰς τὰ διαφόρου βαθμοῦ Συμβούλια.

Ἐξωσχολικὴ ἀγωγή: Θὰ ἰδρυθῇ κεντρικὴ ὑπηρεσία ἐξωσχολικῆς ἀγωγῆς, μὲ τὸν σκοπὸν νὰ ἰδρῇ ἐξωσχολικὰ μορφωτικὰ κέντρα καὶ νὰ συντονίζῃ καὶ ἐποπτεύῃ σχετικὰς ὁργανώσεις ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας.

Εἰδικὰ πρόναια θὰ ληθῇ: Διὰ τὰ ὄρφανὰ τῶν πολεμικῶν μας περριπειτιῶν διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς μορφώσεως τῶν παιδιῶν ποῦ ἔμειναν ἀγράμματα ἀπὸ τὴν αὐτὴν αἰτίαν διὰ τὴν ἀναμόρφωσιν τῶν παιδιῶν ποῦ ἔπρεσαν εἰς πνευματικὸν καὶ ἠθικὸν παραστράτημα ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἀντεθνικῆς προπαγάνδας.

Ἐντὸς τῶν οἰκονομικῶν δυνάμεων τῆς Χώρας θὰ καταβληθῇ φροντίς δι' ὑγιεῖνὰ σχολικὰ κτίρια.

Ἡ ὁργάνωσις τῆς παιδείας θὰ γίνῃ οὐσιαστικὰ δημοκρατικὴ πρὸς τοῦτο θὰ ληθοῦν μέτρα ὥστε νὰ ἀφρωνται τὰ ὀλίκα ἐμπόδια τῆς κοινικῆς φοιτήσεως τῶν πτωχῶν παιδιῶν εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον· εἰς τὴν μέσῃ παιδείᾳ θὰ φοιτοῦν κατὰ προτίμησιν οἱ ἱκανώτεροι καὶ εἰς τὰς ἀνωτάτας Σχολὰς θὰ εἰσάγωνται κατ'ἐπὶν αὐστηροτάτης ἐπιλογῆς μόνον οἱ ἀπαλύτως ἱκανοί. Διὰ τοὺς ἀπορωτέρους ἐξ αὐτῶν θὰ ὁργανωθῇ σύστημα ὑποτροφιῶν μερικῶν ἢ πλήρων, τῶν ὁποίων ὁ ἀριθμὸς θὰ αὐξάνῃ ἀναλόγως μὲ τὴν βελτίωσιν τῶν οἰκονομικῶν μας.

Διὰ τὴν καλλιτέραν διοίκησιν τῆς παιδείας, διὰ τὸ ρεαλιστικὸν ἀντίκρουσμα τῶν κατὰ τόπους εκπαιδευτικῶν ἀναγκῶν καὶ τὴν ἀμεσωτέραν ἱκανοποίησιν των θὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τὸ ἀποκεντρωτικὸν σύστημα, καὶ θὰ ληθοῦν τὰ κατάλληλα μέτρα ὥστε καὶ αἱ Κοινότητες νὰ συμμετέχουν ἐνεργῶς ὅχι μόνον εἰς τὴν μαθητικὴν ἀντίληψιν, ἀλλὰ καὶ γενικώτερα εἰς τὸ καθόλα εκπαιδευτικὸν ἔργον, τὸσον τὸ σχολικόν, ὅσον καὶ τὸ ἐξωσχολικόν.

Διακομματικὴ εκπαιδευτικὴ πολιτικὴ: Διὰ νὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἀπαραιτήτος διὰ τὴν συστηματικὴν προαγωγὴν τῆς ἑλληνικῆς παιδείας συνέχεια καὶ συνέπεια, θὰ ἐπιδιωχθῇ ὅπως τεθοῦν αἱ βάσεις μιᾶς κοινῆς διακομματικῆς πολιτικῆς.

ΘΑ ΕΞΥΨΩΣΩΜΕΝ ΤΗΝ ΘΕΣΙΝ ΤΩΝ ΔΙΚΑΣΤΩΝ

Ὡς πρὸς τὸν τομέα τῆς Δικαιοσύνης τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων ἀποδίδει εἰς τὴν συμπλήρωσιν τῆς Κωδικοποιήσεως τοῦ Δικαίου πρὸς

διευκολύνουν της άπονεμής της Δικαιοσύνης και του καθημερινού βίου των πολιτών, διότι αμφότερα δυσχεραίνονται σήμεραν εκ της ύφισταμένης πολυνομίας. Θά επιδιώξη ώσάυτως την απαραίτητον εξύψωσιν της θέσεως των δικαστών μας. Πιστεύει ότι επιτακτική ανάγκη επιβάλλει να αναθεωρηθῇ ἡ αφορώσα τούς εἰρηνοδίκας νομοθεσία, ὥστε καί ἱκανοί εἰρηνοδίκαι νά προσέρχωνται καί προθυμία προσελεύσεως νά ὑπάρξῃ, διότι ἡ παρουσία τοῦ Δικαστοῦ εἰς τήν ὑπαίθρου, συγκεντρύνοντος ἐκ τοῦ Νόμου καί πολλὰς διοικητικάς ἀρμοδιότητας, εἶναι στοιχεῖον τινός τῆς αἰσθήματος τῆς ἀσφαλείας καί τοῦ σεβασμοῦ τοῦ Νόμου.

Ὡς πρός τήν Ποινικήν Δικαιοσύνην τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἶναι κεκηρυγμένον ὑπὲρ τῆς ἀναθεωρήσεως τοῦ περὶ ὀρκωτῶν Δικαστηρίων ἀρθροῦ 94 τοῦ Συντάγματος, ἵνα δημιουργηθῇ ἡ δυνατότης τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Μικτοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον ἔχουν ἤδη υἱοθετήσει πλείοσται τῶν πολιτισμένων χωρῶν.

Ἰδιαιτέρην θὰ καταβάλῃ προσπάθειαν τὸ Κόμμα τῶν Φιλελευθέρων εἰς τὸ θέμα τῆς σωφρονιστικῆς πολιτικῆς ὅπως χαραχθῇ τοιαύτη ἐπὶ βάσεων συγχρονισμένων, μὲ εἰσαγωγὴν τῆς τακτικῆς ἀπασχολήσεως τῶν κρατουμένων, ἐπιτυγχανομένου οὕτω τοῦ διπλοῦ σκοποῦ τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως αὐτῶν καί τοῦ προσφορωτέρου σωζομισμού των καί τῆς βελτιώσεως αὐτῶν διὰ τῆς ἐργασίας, ἵνα ἀποδοθοῦν εἰς τὴν Κοινωνίαν ὡς καλοὶ πολῖται.

Θά μεριμνήσῃ ἐπίσης τὸ Κόμμα διὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ συστήματος τῶν εἰδικῶν δικαστηρίων ἀνηλίκων, καί τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἐγκληματικότητος τῆς νεαρᾶς ἡλικίας διὰ τῶν συγχρονισμένων ἀναμορφωτικῶν μέσων.

ΑΣ ΑΠΟΦΑΣΙΣΗ ΤΩΡΑ Ο ΛΑΟΣ

Αὐτὸ εἶναι κατὰ τὰ κύρια αὐτοῦ μέρη τὸ πρόγραμμα τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων. Ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον τὸ διέπει μία σκέψις, ἐκὴμερία τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἐντὸς Ἑλευθέρας Πατρίδος.

Ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἔχει ὑπ' ὄψιν του τὴν ἱστορίαν μιᾶς πεσσορακονταετίας διὰ τὴν γνῶρξιν ὅτι ἡ Πολιτεία τοῦ Κόμματος τούτου εἴτε μαγικὴν εἰκόνα ἀποτελεῖ, οὔτε δημαγωγικὰς παγίδας μετέρχεται. Γνωρίζει ὁ Λαὸς ἐκ πείρας ὅτι αἱ κατεθύνσεις τοῦ Κόμματος τῶν Φιλελευθέρων εἶναι σαφεῖς καί σταθεραὶ καὶ ὅτι οἱ λόγοι του καταπνίξουν πάντοτε πιστῶς τὰς σκέψεις καὶ τὰς προδύσεις του.

Ἑλευθεροὶ πάσης δεσμεύσεως πρὸς οἰασθῆποτε ἐπιτροπὰς ἢ συμφέροντα, ἀπευθύνονται οἱ Φιλελευθεροί, ὅπως πάντοτε, μετὰ παρηγοίας καὶ εὐλικρινείας πρὸς τὸν Λαὸν καὶ ἀπὸ τὴν Λαὸν ζητοῦν τὴν δύναμιν ὅπως ἐργασθοῦν ὑπὲρ τοῦ Λαοῦ.

ΚΟΜΜΑ ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ, Ἰανουάριος 1950.